

ČARODĚJKA

GREGORY MAGUIRE

Přeložila
Anh Phuong Doová

NYNÍ I JAKO FILMOVÁ SÉRIE

COO
BOO

Čarodějka

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.cz

Gregory Maguire

Čarodějka – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

ČARODĚJKA

GREGORY MAGUIRE

COO
BOO

Přeložila Anh Phuong Doová

WICKED

Copyright © 1995 by Gregory Maguire, © Kiamo Ko LLC. All Rights Reserved.

Cover Art © 2025 Universal Studios. All Rights Reserved.

Translation © Anh Phuong Doová, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-267-4073-5

ISBN e-knihy 978-80-267-4095-7 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-4096-4 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-267-4074-2 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

*Tato kniha je pro Betty Levin a pro všechny,
kdo mě naučili dobro milovat a zároveň se ho bát.*

*Díky všem, kdo četli tuto knihu, než vyšla:
Moses Cardona, Rafique Keshavjee, Betty Levin a William
Reiss. Jejich rady mi vždy pomohly. Jakékoli nedokonalosti, které
v příběhu zůstaly, jsem zavinil jen já.*

*Rád bych také poděkoval Judith Regan, Mattu Roshkowovi,
Davidu Groffovi a Pamele Goddard za to, jak nadšeně
Čarodějku přijali.*

*Na závěr patří slovo vděku mým přátelům, se kterými jsem
tlachal o zlu posledních pár let. Je jich příliš mnoho, abych je
zvládl zmínit všechny, ale nechybí mezi nimi Linda Cavanagh,
Debbie Kirsch, Roger a Martha Mockovi, Katie O'Brien
a Maureen Vecchione. Dále parta z Edgartownu,
v Massachusetts a můj bratr Joseph Maguire, od něhož
jsem si pár nápadů vypůjčil. Prosím, nežaluj mě.*

(sporné území)

- **Mrkálie**
(„Mžouralov“)

Podmezní Mrkátie

Tisícileté
stepi

Kvonský Oltář

**Brodsko
vysočina**

Čarohybné Duny

Kiamo Ko

Kelské veleh

Kumbriciin prusmyk

Kelská pahorkatina

Kyselé písky

ZEMĚ

Gillikin

Smaragdové město

červený Písek

• Siz

K v a d

Je opravdu podivné, jak moc se člověku líbí, když ho ostatní považují za horšího, než ve skutečnosti je.

DANIEL DEFOE,
A SYSTEM OF MAGICK

V dějinných událostech jsou takzvaní velcí lidé nálepkami, které dávají události jméno, a přitom – stejně jako nálepky – souvisí s událostí méně než co jiného. Každý čin, o němž se oni sami domnívají, že ho vykonali z vlastní vůle, je v historickém smyslu bezděčný, souvisí s celým chodem dějin a je od věků předurčen.

LEV NIKOLAJEVIČ TOLSTOJ,
VOJNA A MÍR

„Dobrá,“ řekla hlava, „takhle zní moje odpověď. Nemůžeš ode mě čekat, že tě pošlu zpátky do Kansasu, pokud pro mě sama neuděláš něco na oplátku. Tady se musí za všechno platit. Jestli si přeješ, abych tě kouzly dostal domů, musíš nejdřív udělat něco ty pro mě. Pomoz mi a já pomůžu tobě.“

„Co musím udělat?“ zeptalo se děvče.

„Zabij Zlou čarodějkou ze Západu,“ odpověděl Oz.

L. FRANK BAUM,
ČARODĚJ ZE ZEMĚ OZ

PROLOG

Na cestě ze žlutých cihel

Vysoko nad zemí Oz seděla v proudu větru Čarodějka. Vypadala jako zelená skvrnka půdy, kterou někdo vystřelil vzhůru k nebi a nechal odnést vichřicí daleko pryč. Kolem se shlukovala kupa bílých a fialových mraků věstící letní bouřku. Dole se cesta dlážděná žlutými cihlami kroutila ve smyčce jako na volno uvázaná oprátka. Ačkoli ji poničili povstalci se sochory a zimní bouřky, stále neoblomně vedla do Smaragdového města. Čarodějka sledovala, jak se po ní plahočí skupinka cestovatelů, jak obchází zborcené části, vyhýbají se příkopům nebo radostně poskakují, když jim nic nebránilo pokračovat dál. Zřejmě netušili, co je čeká. Čarodějka je však nehodlala o jejich osudu poučit.

Opřela se o koště jako o zábradlí, sestoupila z nebe jako její létající opice a postavila se na silnou větev na samém vršku černé vrby. Její kořist se za vějířem větviček zastavila, aby si odpočinula. Čarodějka strčila koště do podpaží. Tiše a opatrně se sunula krůček po krůčku dolů, dokud se neocitla pouhých šest metrů nad nimi. Vítr rozhrnul splývající pramínky stromu. Čarodějka se dívala a poslouchala.

Byli čtyři. Viděla jakousi obří Kočku – že by Lva? – a plechového dřevorubce. Ten zrovna vybíral Lvovi hnidy z hřívy, zatímco Lev otráveně mručel a vrtěl sebou. Oživlý Strašák se rozvaloval poblíž a rozfukoval do vzduchu chmýří pampelišek. Děvče bylo schované za vlnícími se záclonami vrby.

„Podle toho, co se povídá, to samozřejmě zní, že její pozůstalá sestra je ta šílená,“ prohlásil Lev. „Prý je to čarodějnice. Pokřivená. Posedlá démony. Bláznivá. Nic pěkného.“

„Po narození ji vykastrovali,“ odpověděl mu Plecháč klidně. „Narodila se jako oboupohlavní nebo možná zcela jako muž.“

„Prosím tě, ty za vším hledáš kastraci,“ odsekl Lev.

„Jen opakuju, co jsem slyšel,“ opáčil Plecháč.

„Každý má právo na svůj názor,“ řekl Lev nenučeně. „Prý se jí nedostalo mateřské lásky. Špatně s ní v dětství zacházeli. Vypěstovala si závislost na lécích kvůli svojí pleti.“

„Neměla štěstí v lásce,“ pokračoval Plecháč, „jako my všichni.“ Odmlčel se a položil si ruku na hrud, jako by byl sklíčen zármutkem.

„Je to žena, která dává přednost společnosti žen,“ ozval se Strašák a napřímil se.

„Je to zavržená milenka ženatého muže.“

„*Ona sama* je ženatý muž.“

Čarodějku jejich slova omráčila natolik, až jí větev málem vyklouzla z ruky. Na klepech jí sice vůbec nezáleželo, ale byla tak dlouho mimo jejich dosah, že ji silné názory těchto náhodných bezvýznamných nul zcela zaskočily.

„Je to despotka. Nebezpečná tyranka,“ řekl s hlubokým přesvědčením Lev.

Plecháč zatáhl za jeden pramen hřívky trochu hruběji, než bylo nutné. „Tobě připadá nebezpečné všechno, strašpytle. Doneslo se mi, že trvá na tom, aby si ti Mžouralové, jak jim lidi přezdírají, vládli sami.“

„Ať už je kdokoli, určitě musí truchlit nad smrtí své sestry,“ proneslo děvčátko zasmušilým hlasem, příliš sytým a upřímným na někoho tak mladého. Čarodějce naskočila husí kůže.

„Ne abys ji začala litovat. To *já* rozhodně nehodlám.“ Plecháč si trochu cynicky odfrknul.

„Dorotka má ale pravdu,“ namítl Strašák. „Nikdo není výjimkou, když přijde na zármutek.“

Jich blahosklonné domněnky Čarodějku nesmírně podráždily. Obešla kmen stromu a natáhla krk, aby alespoň na okamžik děvčátko zahlédla. Zvedl se vítr a Strašák se zachvěl. Opřel se o Lva a ten ho jemně objal. Plecháč se stále věnoval zacuchané hřívě. „Blíží se bouře,“ řekl Strašák.

Někde kilometry daleko zahřmělo. „Blíží – se – čarodějnice,“ ozval se Plecháč. Polechtal Lva, který se lekl, zanaříkal a zalehl Strašáka. Plecháč se svalil na ně oba.

„Kamarádi, měli bychom se té bouřky obávat?“ zeptalo se děvčátko.

Silný vítr odhrnul závěs zeleně a Čarodějka holčičku konečně spatřila. Seděla s nohama skrčenýma pod sebou a pažemi si objímala kolena. Nebyla to žádná útlá dívenka, ale naopak urostlé dítě z farmy, v modro-bílé kostkované šatové zástěře. V klíně se jí choulil a kňoural malý odporný pes.

„Bouřky tě znervózňují. Po tom všem, co jsi prožila, mě to nepřekvapuje,“ odpověděl Plecháč. „Neboj se.“

Čarodějka zarylá nehty do kůry stromu. Pořád neviděla holčičce do obličeje – měla výhled pouze na její silná předloktí a temeno tmavých vlasů, spletených do copů. Byla hrozba, nebo jenom pampelišková nažka, kterou vítr zavál na špatnou stranu? Čarodějka měla pocit, že kdyby spatřila dívčin obličej, možná by to poznala.

Jakmile se k ní zpoza kmene naklonila, děvče se v ten samý okamžik odvrátilo. „Ta bouřka se žene sem.“ Emoce v jejím hlase zesílila stejně jako vítr. V hrdle se jí ozývalo chraplavé zanícení, jako by své spolčníky přesvědčovala přes blížící se příval slz. „Já bouřky znám, vím, jak rychle člověka přepadnou!“

„Tady jsme v bezpečí,“ ujistil ji Plecháč.

„To tedy rozhodně nejsme,“ odpověděla. „Tenhle strom je nejvyšší bod kolem, a jestli uhoří blesk, uhoří přímo sem.“ Sevřela psíka v náručí. „Neviděli jsme nějaký přístřešek někde dál na cestě? Pojďte, poďte! Strašáku, pokud udeří blesk, shoříš nejrychleji! Honem!“

Vyskočila na nohy a nemotorně vyrazila pryč. Její spolčníci postupně propadli zděšení a pustili se za ní. Když začaly padat

první těžké kapky deště, Čarodějka nezahlédla dívčin obličej, nýbrž její obuv. Střevíčky její sestry. Třpytily se i navzdory stmívajícímu se odpoledni. Třpytily se jako žluté diamanty, krvavé uhlíky a trnité hvězdy.

Kdyby jako první viděla střevíce, rozhodně by nezůstala schovaná tak dlouho, aby dívku nebo její přátele vyslechla. Děvče však mělo nohy schované pod sukní. Nyní se Čarodějka rozpomněla na svůj cíl. Ty boty patří jí! Cožpak si nevytrpěla dost, cožpak si je *nezasloužila*? Kdyby mohla, skočila by na dívku z nebe a servala jí střevíce přímo z drzých chodidel.

Bouře, před níž skupinka rychle utekla po cestě ze žlutých cihel, však znepokojila Čarodějkou víc než dívku, která se hnala deštěm, nebo Strašáka, kterého mohl zapálit blesk. Čarodějka se do tak krutého, nepříznivého mokra neodvažovala. Místo toho se musela vmáčknout mezi obnažené kořeny černé vrby, kde ji voda nemohla ohrozit, a počkat, až bouřka ustane.

Zase se vynoří. Vždycky tomu tak bylo. Těžké politické poměry země Oz ji srazily na kolena, vysály ji a odhodily pryč – byla unášena větrem jako semínko, které bylo zřejmě příliš suché na to, aby zapustilo kořeny. Jistě však byla prokletá země Oz, ne ona. Ačkoli jí přichystala život plný útrap, cožpak ji ty samé útrapy neposílily?

Nezáleželo na tom, že ti čtyři zmizeli. Čarodějka počká. Znovu se setkají.

I
MLASKALOVÉ

Jádro zla

Ze zmuchlaných peřin se ozvalo: „Myslím, že to přijde dnes. Podívej, jak moc už mi kleslo břicho.“

„Dnes? To by se ti tedy podobalo, stejně tak nevhodné a neodbytné,“ poškádlil manžel ženu ze dveří a oči upíral ven na jezero, pole a zalesněné svahy v dáli. Dokázal rozeznat i komíny a stoupající dým od snídaní v Pádivsi. „Samozřejmě sis vybrala tu nejhorší chvíli pro mou duchovní službu.“

Zívla. „Podle toho, co se mi doneslo, si moc vybírat nemůžeš. Tělo se ti takhle zvětší a pak přebere otěže – pokud se mu nepřizpůsobíš, musíš se mu klidit z cesty, drahoušku. Je na pochodu a *ted'* už ho nic nezastaví.“ Nadzvedla se a pokusila se vykouknout přes klenbu břicha. „Připadám si jako zajatkyně sama sebe. Nebo toho miminka.“

„Zkus převzít vládu nad vlastním tělem.“ Posadil se k ní a pomohl jí se narovnat. „Ber to jako duchovní cvičení – jak ukázat smysly. Vnímej to jako tělesnou a zároveň mravní sebekázeň.“

„Sebekázeň?“ zasmála se a začala se sunout k okraji postele. „Nic ze *sebe* mi nezbylo. Stal se ze mě jenom hostitel pro parazita. Kam jsem se *já* vůbec poděla? Kde jsem tu unavenou starou ženskou nechala?“

„Ber ohled na mě.“ Hlas se mu změnil. Myslel to vážně.

„Frexi,“ přerušila ho, „když má sopka vybuchnout, žádný kněz na světě ji modlitbami neuspí.“

„Co si jen ostatní faráři pomyslí?“

„Seběhnou se a prohlásí: Bratře Frexspare, to jste manželce dovolil, aby porodila vašeho prvorozeného, když jste se měl věnovat problémům ve své komunitě? Jaká to bezohlednost. Něco takového svědčí o nedostatku autority. Máte padáka.“
Teď už si ho dobírala, jelikož ho tu nikdo v okolí propustit

nemohl. Nejbližší biskup se nacházel příliš daleko, aby se zájmal o drobnosti z působení unionistického duchovního na venkově.

„Když nyní se to opravdu *nehodí*.“

„Domnívám se, že za načasování neseš z poloviny odpovědnost ty,“ odpověděla. „Vždyť sám uznal, Frexi.“

„Tak to bývá, ale přesto o tom pochybuju.“

„Ty *pochybuješ*?“ Rozesmála se a prudce zaklonila hlavu. Ladná křivka jejího hrdla, od klíčních kostí až k uchu, připomínala Frexovi stříbrnou rukojeť naběračky. Dokonce i po ránu, neupravená a s břichem jako koráb, byla královsky krásná. Vlasy se jí leskly jako mokré popadané listí dubů ve slunečním svitu. Vinil ji, že se narodila do přepychu, obdivoval ji, že se ho dokázala vzdát, a celou tu dobu ji miloval.

„Pochybuješ o tom, že jsi otec...“ chytla rám postele, Frex ji vzal za druhou paži a vytáhl nahoru, aby se mohla narovnat, „nebo pochybuješ o otcovství všech mužů obecně?“ Postavila se na nohy. Neměla daleko k mamutovi nebo pohyblivému ostrovu. Hlemýždím tempem zamířila dveřmi ven a sama se té myšlence smála. Její smích k němu zvenčí stále doléhal, když se začal strojit, aby se připravil na bitvu toho dne.

Upravil si vous a naolejoval vlasy. Stáhl si je na zátylku kostěnou sponou ovázanou surovou kůží, aby mu jednotlivé pramínky nepadaly do obličeje. Jeho výraz totiž musel v tento den přecíst každý i z dálky. Nikdo si nesměl vyložit jeho záměr jinak. Obočí si ztmavil uhelným prachem a ploché tváře si přetřel trochou červeného vosku. Přibarvil si rty. Pohledný farář lákal kajícíky lépe než tuctový.

Melena se lehce nesla po kuchyni. Těhotenství ji netáhlo gravitační silou k zemi, naopak se vznášela jako obří nafouknutý balon, který v prachu za sebou vleče provázky. V jedné ruce držela pánvičku a pár vajec, z druhé jí vyčuhovaly fousy

podzimní pažitky. Sama pro sebe si zpívala, ale jen krátké verše. Nechtěla, aby ji Frex zaslechl.

Jakmile si Frex zapnul prosté roucho až ke krku a přes úzké kalhoty si převázal sandály, vyndal ze skryše pod truhlou se zásuvkami hlášení, které mu zaslal farář z vesnice Mrtvé Tříkmeny, a schoval hnědé stránky v záhybech šerpy. Tajil je před svou ženou, jelikož se bál, že by se k němu chtěla připojit – aby nezmeškala veselí, kdyby to bylo zábavné, nebo jí neuniklo napětí, kdyby to bylo strašidelné.

Zatímco Frex zhluboka dýchal a rozechříval si plíce na den plný kázání, Melena pohybovala dřevěnou vařečkou v pánvi a míchala vejce. Z druhé strany jezera se ozýval cinkot kravích zvonců. Neposlouchala – nebo možná ano, ale poslouchala něco zcela jiného, soustředila se na něco v sobě. Šlo o zvuk bez melodie připomínající hudbu ze snu, nezapomenutelnou ne kvůli rytmu či tempu, ale kvůli svému dopadu. Představovala si, že si v ní dítě brouká pro radost. Až se narodí, bude si určitě rádo zpívat.

Melena slyšela Frexe, jak uvnitř začíná mluvit spatra, jak se připravuje, živými obraty podepírá své soudy a znovu sám sebe přesvědčuje o vlastní počestnosti.

Jak znělo to pořekadlo, které jí chůva před lety v jeslích zpěvavým hlasem recitovala?

*Přijde dítě zrána
bída je mu dána.
Co polední robě?
Běda mu i tobě!
Večerní ratolest
čeká žal a bolest.
V noci se narodí,
osud tím nezmění.*

Na ta slova však vzpomínala pouze s láskou – jako na žertovnou průpovídku. Každý život přirozeně končí trápením, a přesto děti stále rodíme.

Ne, rozezněl se jí v hlavě hlas chůvy (aby jako obvykle vyjádřila svůj názor). Ne, ne, ty hezoučká zhýčkaná nestoudnice. Děti nerodíme *stále*, to je přece jasné. Rodíme děti, když jsme příliš mladé, abychom si uvědomily, jak těžký život je. Jakmile to pochopíme – my ženy se učíme pomalu –, samým znechucením seschneme a zcela rozumně zastavíme výrobu.

Muži ale neschnou, namítla Melena. Ti můžou vyrábět až do smrti.

Ano, my se sice učíme pomalu, opáčila chůva, ale *oni* se nepoučí nikdy.

„Snídaně je hotová,“ zavolala Melena a shrnula vejce na dřevěný talíř. Její syn nebude tupý jako ostatní muži. Vychová ho, aby se vzepřel osudu plnému trápení.

„Naše společnost čelí krizi,“ odříkával Frex. Na muže, který odsuzoval světské radosti, jedl půvabně. Ráda sledovala ladný tanec jeho prstů a dvou vidliček. Měla za to, že pod vrstvou počestného odpírání toužil ve skrytu duše po bezstarostném životě.

„Naše společnost čelí velkolepé krizi každý den.“ Chovala se lhostejně a odpověděla mu slovy, ke kterým se uchýlovali muži. Ironie v jejím hlase tomu natvrdlému hlupáčkovi ušla.

„Stojíme na křižovatce. Vznáší se nad námi hrozba modlářství. Tradiční hodnoty jsou v ohrožení. Lidé útočí na pravdu a zřikají se ctnosti.“

Nemluvil ani tak na ni, spíš si procvičoval svou tirádu proti nadcházející ukázce násilí a magie. Část Frexe bojovala s ustavičnou beznadějí – na rozdíl od většiny mužů ji nicméně dokázal využít a těžit z ní ve své práci. S mírnými obtížemi se posadila na lavičku. V hlavě jí zněly celé sloky beze slov! Zažívají něco takového všechny rodičky? Ráda by se zeptala vlezlých

žen z okolí, které půjdou odpoledne kolem a začnou plaše reptat při pohledu na její břicho. Ale netroufala si. Sice se nemohla zbavit svého hezkého přízvuku, který považovaly za strojený, ale pořád se mohla vyhnout tomu, aby před nimi nevypadala jako někdo, kdo si neví rady s takovými základními otázkami.

Frex si všiml, když zmlkla. „Nezlobíš se, že tě dnes opouštím?“

„Zlobit se?“ Povytáhla obočí, jako by ji něco takového v životě ani nenapadlo.

„Dějiny se vlečou vpřed na dřevěných nohách, na malých životech jednotlivců,“ začal Frex, „a ve stejný okamžik se střetávají větší a nadčasové síly. Člověk se nedokáže věnovat oběma zároveň.“

„Naše dítě možná nebude žít malý život.“

„Nehodlám se o tom teď dohadovat. Chceš mě snad dnes rozptýlit od mého svatého díla? Do Pádivsi dorazilo skutečné zlo. Nemohl bych se sebou žít, kdybych něco takového zanebdl.“ Myslel to vážně a právě díky jeho odhodlání se do něho zamilovala. Samozřejmě ho kvůli tomu i nenáviděla.

„Hrozby přichází – a přijdou znovu,“ ukončila debatu. „Tvůj syn se ti narodí jenom jednou a podle té vody, co se ve mně zvedá, si myslím, že to bude dnes.“

„Budou další děti.“

Odvrátila se, aby nepostřehl, jak se jí zkřivil obličej zlosti.

Nedokázala se na něj však zlobit dlouho. To se možná dalo považovat za její morální selhání. (Nijak často se svými morálními nedostatky netrápila. Provдалa se za faráře. Na jeden pár už duchovně hloubali dost.) Naštvaně se odmlčela. Frex už diboval jídlo drobnými sousty.

„Je to ďábel,“ povzdychl si. „Přichází ďábel.“

„Přestaň tohle říkat v den, kdy se nám má narodit dítě!“

„Mluvil jsem o pokušení v Pádivsi! Dobře víš, co jsem tím myslel, Meleno!“

„Slova jsou slova, a co vypustíš z pusy, nevezmeš zpět!“ odsekla. „Frexi, nevyžaduji tvoji veškerou pozornost, ale potřebuji jí aspoň trochu!“ S prasknutím upustila pánvičku na lavici u zdi chalupy.

„Dobře. Nápodobně,“ odpověděl. „Proti čemu bys řekla, že dnes vystoupím? Jak bych mohl přesvědčit svoje stádo, aby se odvrátilo od té oslnivé parády, kterou jim modlářství nabízí? Nejspíš se večer domů vrátím jako poražený, protože nade mnou vyhraje chytřejší lákadlo. Tobě se možná dnes podaří přivést na svět dítě. Mě čeká neúspěch.“ Přesto se však tvářil hrdě, protože představa, že selže ve službě vyššímu morálnímu poslání, ho těšila. Jak by se tělo, krev, chaos a hluk porodu mohly vůbec srovnávat s něčím takovým?

Konečně se zvedl k odchodu. Přes jezero se přehnal vítr a rozehnal vrcholky sloupů kouře, stoupající z kuchyní. Meleně připomínaly trychtýře vody, která ve víru odtéká ve stále užších soustředných spirálách.

„Ať se ti dnes daří, má drahá,“ popřál jí Frex, ačkoli si už nasadil přísnou masku určenou pro zraky veřejnosti, která ho halila od hlavy až k patě.

„Ano,“ povzdechla si Melena. Dítě ji koplo, hluboko dole, a musela si pospíšit ven k venkovnímu záchodu. „Ať svatá je cesta tvá a budu na tebe myslet – jsi moje kuráž, moje brnění. A zkus se nenechat zabít.“

„Děj se vůle Bezejmenného,“ řekl Frex.

„A také má vůle,“ vyhrkla rouhavě.

„Svou vůli zanech pro to, co je jí hodno,“ odpověděl. Nyní byli farář a hřišnice a z něčeho takového se příliš neradovala.

„Sbohem,“ rozloučila se a raději zamířila do smradu a úlevy, kterou jí slibovala latrína, než aby postála a počkala, až zmizí za obzorem na cestě do Pádivsi.

Hodiny Draka času

Frex se o Melenu bál víc, než tušila. Zastavil se u první rybářské boudy, na kterou narazil, a zapředl hovor s mužem přes okénko ve dveřích. Mohla by nějaká žena nebo dvě zůstat s Melenou přes den, a bude-li potřeba, i přes noc? To by tedy byla velká laskavost. Frex kývl a tvář mu zacukala na znamení vděku. Beze slov uznal, že tady v okolí Melenu nikdo příliš rád nemá.

Než se vydal na cestu po okraji Zlovod a do Pádivsi, posadil se na spadlý kmen stromu a vytáhl z šerpy dva dopisy.

Jejich pisatel byl Frexův vzdálený bratranec, který také pracoval jako farář. Před týdnem vyplýtl čas a drahocenný inkoust, aby Frexovi popsal něco, co nazýval Hodinami Draka času. Aby se Frex připravil na celodenní svaté tažení, pustil se znovu do čtení o této modle.

Bratře Frexspare, píši ve spěchu, abych přenesl na papír své dojmy, než vyprchají.

Hodiny Draka času jsou upevněné na pojízdném vozu a dosahují výšky žirafy. Nejedná se o nic víc než o vrávorající, nespřažené divadlo, na jehož čtyřech stranách se nachází výklenky a předscéna s klenbou. Na ploché střeše je umístěn mechanický drak se zeleně obarvenou kůží, stříbrnými drápy a dvěma rubínovými očima. Jeho povrch tvoří stovky překrývajících se měděných, bronzových a železných destiček. Pod pohyblivými šupinami se ukrývá natahovací rotor na klíček. Drak času se točí dokola na podstavci, roztahuje úzká kožená křídla (která pokaždé spustí hlasitý řev) a plive šířící oblaka ohnivě oranžového zápachu.

Pod ním se v tuctu dvířek, okének a scénách objevují loutky a figurky. Stvoření z lidových příběhů, karikatury obyčejných lidí i aristokracie, zvířata, víly a svatí – naši unionističí

svatí, bratře Frexspare, které nám sprostě ukradli! Jsem zcela bez sebe. Loutky se pohybují na řetízku a ozubených kolečkách, vyjíždí ze dvířek a pak zase zajíždí dovnitř. Umí se předklánět v pase, tančí, beze spěchu se loudají nebo spolu koketují.

Kdo zplodil tohoto Draka času, falešné orákulum a propagandistický nástroj hříšnosti, zpochybňující moc unionismu a samotného Bezejmenného? O hodiny pečoval nějaký trpaslík a několik útlých poskoků, kteří mezi sebou měli tak dost rozumu na to, aby zvládli do davu poslat klobouk na příspěvky. Komu jinému kromě trpaslíka a jeho hezounků přinášely hodiny užitek?

Bratrancův druhý dopis varoval Frexe, že hodiny míří do Pádivsi, a rozepsal se v něm o dalších podrobnostech.

Představení začalo, když zabrnkaly struny a zachrastily kosti. Dav se natlačil dopředu a užasl. V nasvíceném okně se nám naskytl pohled na manželskou postel, ve které ležely loutky manželského páru. Muž spal a žena si povzdychla. Vyřezanýma rukama naznačila publiku, že je její manžel tam dole bohužel příliš malý. Lidé zařičeli smíchem. Žena ulehla ke spánku. Jakmile začala pochrupovat, loutkový manžel vyklouzl z postele.

V tento okamžik se drak na podstavci otočil a drápy ukázal mezi lidi – a to zcela jistě – na prostého kopáče studní jménem Grine, o kterém se vědělo, že je sice nepozorný, ale věrný manžel. Pak se drak zdvihl na zadní a natáhl dva pařáty, jako by někoho k něčemu vybízel. Otočil se na vdovu Lettu a její neprovdanou dceru s křivými zuby. Dav se utíšil a poodstoupil od Grinea, Letty i červenající se dívky, jako by se zničehonic všem třem objevily na těle mokvajících vředy.

Drak se znovu uvelebil, ale křídlem odkryl další arkýř. Ten se rozsvítil a loutka manžela se vypravila do tmy. Připojila se k němu figurka vdovy s větvičkovitými vlasy a v zářivých barvách. Vlekla za sebou vzpouzející se dceru s vyčnívajícími zuby. Vdova políbila loutkového manžela a stáhla mu kalhoty. Holedbal se dvěma mužskými nádobíčky, jedním vpředu, druhým na kostrči. Vdova postavila svou dceru před kratší přirození vepředu a sama se ujala toho hrozivějšího vzadu. Všechny tři loutky se začaly vzpínat a houpat do rytmu a nadšeně pištěly. Jakmile byly vdova a dcera hotové, odtáhly se a nevěrného loutkového manžela políbily. Nato ho obě najednou koply kolenem do rozkroku, zepředu i zezadu. Manžel se na pérkách a pantech zakymácel a pokusil se chytout za obě zraněné oblasti.

Dav zaburácel. Ze skutečného kopáče studní Grinea tekla proudem pot. Letta předstírala, že se z plných plic chechtá, ale její dcera samou hanbou zmizela. Ještě ten večer si znepokojení sousedi na Grinea došlápli a pustili se do vyšetřování celé bizarní příhody. Letty se začali všichni stranit. Po její dceři se úplně slehla zem. Obáváme se nejhoršího.

Alespoň Grinea nezabili. Nicméně kdoví jak nás toto kruté představení poznamenalo na duši? Veškeré duše jsou vězni lidských schránek, ale i duše musí při pohledu na takové ponížení trpět a zkazit se, není-liž pravda?

Frexovi občas připadalo, že se leccjaká potulná čarodějka nebo bezzubý prorok, kteří uměli očarovat dav už jen těmi nej-lacinějšími kouzly, slézají z celé země Oz do pustiny Tvrdošíjných krajů, aby tady z lidí vymáčkli nějaký ten peníz. Věděl, že občané Pádívsi jsou prostí lidé. Měli nelehké životy a naděje pomálu. Čím déle krajinu sužovalo sucho, tím víc jejich unio-nistická víra pohasínala. Frex si uvědomoval, že Hodiny Draka

času v sobě spojovaly přitažlivost důmyslné vědy a kouzel, a bude tudíž muset vynaložit veškerou duchovní sílu, aby je porazil. Pokud jeho církevní sbor selže tváří v tvář takzvanému náboženství rozkoše a podlehne parádě a přehlídce násilí – co nastane potom?

Vytrvá. Byl jejich farář. Trhal jim zuby, pohřbíval jejich děti a světil jejich kuchyňské hrnce už roky. V jejich jménu se ponižoval. Bloudil s neupraveným vousem a chodil od vsi ke vsi s miskou a žebra, zatímco ubohou Melenu nechával někdy i na celé týdny doma úplně samotnou. Obětoval se pro ně. *Nesměli* se nechat zlákat tím dračím stvořením. *Dlužili* mu to.

Vyrazil na cestu s vypjatou hrudí, zaťatými zuby a rozbouřeným žaludkem. Obloha se zbarvila z poletujícího písku a šterku do hněda. Vítr se hnal přes vrcholky kopců a rozechvěle kvílel, jako by se snažil protlačit šterbinou v kameni někde na hřebeni, na který Frex nedohlédl.

Zrození čarodějky

Už se blížil večer, když se Frex konečně vzchopil a vstoupil do zchátralé Pádivsi. Celý se potil. Dupl patami do země, zdvihl zařaté pěsti a chraplavým hlasem, který se roznesl po okolí, zvolal: „Slyšte, slyšte, vy malověrní! Shromážděte se, neboť pokušení je nablízku a zkouška těžká vás nemine!“ Ta slova zněla trochu zastarale, možná až k smíchu, ale zabrala. Přicházeli mrzutí rybáři, kteří za sebou táhli z přístavu prázdné sítě. Objevili se prostí farmáři, jejichž nuzná půda přinesla tento rok kvůli suchu velmi malou úrodu. Než stačil Frex vůbec začít, tvářili se už všichni do jednoho provinile.

Následovali ho k rozviklaným schodům před opravnu kánoí. Frex věděl, že očekávají ony hříšné hodiny každým okamžikem – klepy se šířily stejně tak rychle jako mor. Okřikl je za jejich dychtivost: „Každý z vás jest jak tupé robě, natahujíc prsty k zářivým uhlíkům! Jako zplozenci draka jste ochotní napojit se z ohnivých struků!“ Šlo o staré biblické kletby a dnes večer se trochu mýjely účinkem. Frexe zmáhala únava a nebyl v té nejlepší formě.

„Bratře Frexspare,“ promluvil Bfee, starosta Pádivsi, „možná byste ještě mohl s kázáním počkat, dokud sami nezhlédneme, jakou zbrusu novou podobu pokušení nabralo?“

„Nejste obdařeni odvahou, abyste těmto novotám odolali,“ vyprskl Frex.

„Nebyl jste nám snad těchto několik let dobrým učitelem?“ nedal se Bfee. „Málokdy se nám naskytne příležitost, abychom se prokázali tváří v tvář zlu! Těšíme se, až... až podstoupíme tuto duchovní zkoušku.“

Rybáři se s úšklebkem zasmáli a Frex se ještě zlostněji zamračil. Jakmile se však v brázdách kamenné cesty ozval zvuk neznámých kol, všichni se otočili a zmlkli.

Ztratil jejich pozornost ještě předtím, než vůbec začal.

Hodiny táhli čtyři koně a doprovázeli je trpaslík a skupina mladých výrostků. Na široké střeše trůnil drak. Jaký to byl ale netvor! Vypadal připravený ke skoku, jako by byl doopravdy obdařen životem. Vnější konstrukce zdobily karnevalové barvy s pozlátkem. Rybáři s pusou dokořán zírali, jak se k nim blíží.

Než stačil trpaslík oznámit čas představení nebo hlouček mladíků vytáhnout hole, vyskočil Frex na spodní část hodin, ze které se vyklubalo skládací jeviště na pantech. „Proč se tomuhle říká hodiny? Jediné hodiny, které tu vidím, jsou nevýrazné a nezajímavé a ztrácí se ve vši té rušivé změti kolem. Jejich ručičky se navíc ani nehýbou – přesvědčte se sami! Jsou namalované, aby ukazovaly jednu minutu před půlnocí! Přátelé, uvidíte tu jenom práci stroje. To vím určitě. Spatříte, jak rostou mechanická pole, jak dorůstá a ubývá měsíc, sopku dštící jemnou červenou látku pošitou červenými a rudými korálky. Když už se vydali tikačskou cestou, proč nemají pohyblivé ručičky na číselníku? Proč? Ptám se vás, zamyslete se, ano, vy, Gawnette, a vy, Stoyo, nebo vy, Perippo. Proč tu nejsou skutečné hodiny?“

Neposlouchali ho – ani Gawnette, ani Stoy, ani Perippa, ani nikdo jiný. Samým očekáváním nespouštěl nikdo z hodin oči.

„Samozřejmě se nabízí, že tyto hodiny neměří pozemský čas, ale čas duše. Čas vykoupení a ztracení. V každém okamžiku dělí duši od posledního soudu jen jedna minuta. Pouhá minuta, přátelé! Pokud byste měli během následujících šedesáti vteřin zemřít, přáli byste si strávit věčnost v dusivých hlubinách s těmi, kdo uctívají modly stvořené člověkem?“

„To tu máme dnes večer hluku,“ ozval se někdo ze stínů a přihlížející se rozesmáli. Nad Frexem – prudce se otočil, aby se podíval – se z dvířek vynořila malá ňafající loutka psa, jehož tmavá a kudrnatá srst silně připomínala Frexovy vlasy.

Pes poskakoval na pružině a štěkal otravně nahlas. Smích zesílil. Stmívalo se a Frex už nedokázal tak dobře rozeznat, kdo se chechtá a kdo na něj křičí, ať uhne, aby líp viděli.

Neodstoupil, takže ho bez dalších okolů stáhli dolů. Trpaslík je poeticky přivítal. „Celý náš život je činnost beze smyslu – zahrabeme se do života jako krysy, svíjíme se v něm jako krysy a jako krysy jsme na jeho konci mrštění do hrobů. Ať už teď, nebo později, proč bychom si neměli vypošlechnout proroctví nebo si užít hru o zázraku? Za zjevnou přetvářkou a potupou našich krysích životů stále najdeme prostý vzorec a smysl! Přistupte blíž, dobří lidé, a sledujte, jak vám kapka vědění změní život! Drak času prohlédne minulost, budoucnost a vidí i do jádra vašeho žalostně krátkého života tady na světě! Pohleďte, co vám ukáže!“

Dav se natlačil blíž. Měsíc vystoupal na oblohu a jeho světlo vypadalo jako oko rozčileného pomstychtivého boha. „Nechte toho, pusťte mě,“ křikl Frex. Vyvíjelo se to hůř, než očekával. Nikdy předtím na něj nevztáhla ruku jeho vlastní farnost.

Hodiny hrály příběh o veřejně zbožném muži s vousem vlnitým jako ovčí vlna a černými kudrnatými vlasy. Kázal o prostotě, chudobě a štedrości, ale sám schovával truhlu zlata a smaragdů – ve vyklápěcích prsech slabošské dívky z vyšší společnosti. Onoho mizeru pak zcela nelichotivě nabodli na dlouhý ocelový kůl a naservírovali jeho hladovému stádu jako pečeného faráře na rožni.

„Podbízí se vašim nejnižším pudům!“ zaječel Frex se založenými rukama a vzteky se mu obličej zbarvil do ruda.

Teď už se však docela setmělo a někdo k němu zezadu přistoupil, aby ho umlčel. Kolem krku se mu ovinula paže. Obrátil se, aby zjistil, kdo z jeho zatracených farníků si něco takového vůbec dovolil, ale všechny obličeje se skrývaly pod kutnami. Někdo ho kopl do rozkroku. Zlomil se v pase a spadl obličejem

k zemi. Další kopanec ho zasáhl přímo mezi pŕlky a Frex nedokázal ovládnout střeua. Zbytek davu se však nedíval. Kvíleli nadšením nad dalším představením Draka času. Nějaká žena ve vdovských šatech ho soucitně vzala za paži a vedla ho pryč. Byl příliš špinavý a zmítala jím až moc velká bolest, aby se narovnal a zjistil, kdo to je. „Ukryju vás k sobě do sklepa, nebojte, někam pod pytlovinu,“ zabroukala žena, „v noci po vás půjdou s vidlemi, když sleduju, co ta věc provádí! Budou vás hledat doma, ale nenapadne je podívat se ke mně.“

„Melena,“ zaskřehotal, „najdou ji...“

„Ony se o ni postarají,“ uklidnila ho jeho sousedka. „To my ženy zvládáme!“

Melena se ve farářově domku snažila zůstat při vědomí a sledovala, jak se jí dvě porodní báby před očima rozmazávají a zase zaostřují. Jedna z nich byla manželka rybáře, ta druhá nějaká ochrnutá stařena. Střídavě jí ohmatávaly čelo, nakukovaly mezi nohy a po očku si prohlížely těch pár krásných cetek a pokladů, které se Meleně podařilo odnést z Colwenových Dvorů.

„Sežvýkej tu kašičku z bodlobelových lístků, kačenko, jen do toho. Usneš cobydup,“ pobídla ji rybářka. „Uvolníš se, ten tvůj drobeček vyskočí ven a ráno bude všechno v pořádku. Myslela jsem si, že budeš vonět po růžích a vílí rose, ale smrdíš stejně jako my všichni. Tak žvýkej, ty moje kačenko, žvýkej.“

Stařena klečela na zemi a přehrabovala se v truhle, ale jakmile někdo zaklepal na dveře, provinile vzhlédla. Pustila víko a to se s prasknutím přibouchlo. Sepnula ruce v modlitbě a zavřela oči. „Dále,“ zavolala.

Dovnitř vešla růžolící dívka s jemnou pletí. „Ach, doufala jsem, že tu někdo bude,“ hlesla. „Jak je na tom?“

„Už je z toho skoro venku a za chvílí bude venku i mimčo,“ odpověděla rybářka. „Dala bych tomu ještě hodinku.“

„Poslali mě, abych vás varovala. Muži se opili a pustili se do štvance. Rozčílil je ten drak z kouzelných hodin a teď hledají Frexe, aby ho zabili. Poručily jim to ty hodiny. Pravděpodobně se ti muži dopotácejí až sem. Měly bychom jeho ženu dostat do bezpečí – můžeme s ní pohnout?“

Ne, nemůžete, pomyslela si Melena. Jestli ti prostácci Frexe najdou, vyřídíte jim, ať ho za mě krutě a nemilosrdně zabijí, protože jsem v životě nepoznala takovou bolest. Vidím krev až za očima. Zabijte ho za to, že mi tohle udělal. Na chvíli se jí ulevilo, takže se při tom pomyslení usmála, ale hned nato ztratila vědomí.

„Nechme ji tady a utečme!“ vyhrkla dívka. „Podle hodin ji máme zabít taky, i toho draka, kterého porodí. Nechci se do toho namočit.“

„Musíme myslet na vlastní pověst,“ prohlásila rybářka. „Nemůžeme opustit tuhle fajnovou paničku uprostřed porodu. Ať si říkají kdejaké hodiny, co chtějí.“

Stařena měla hlavu znovu v truhle. „Chtěl by někdo pravou krajku z Gillikinu?“

„Dole na poli stojí žebříňák, ale musíme vyrazit hned,“ pokračovala rybářka. „Pojď, pomoz mi ho sem dotlačit. A ty, stará ježibabo, vytáhni frňák z toho prádla a zchlad' její hezké růžové čelíčko. Dobrá, tak pojďme.“

O pár minut později spolu stařena, rybářova manželka a dívka tlačily žebříňák po neochozené cestě skrz jehličí a kapradí rostoucí v podzimním lese. Zvedl se vítr a s hvizdem se proháněl přes holá úpatí Plátnových kopců. Melena, která se rozvalovala na dekách, ztěžka oddychovala a bezděčně sténala bolestí.

Všimly si, jak je mjí opilý shluk lidí s vidlemi a pochodněmi. Ženy se vyděšeně zastavily, přikované na místě, a poslouchaly jejich huhňavé nadávky. O to naléhavěji pak pokračovaly v cestě, až dorazily k mlází zahalenému v mlze, k okraji hřbitova,

kde se pohřbívali lidi do neposvěcené půdy. Před sebou zahledly rozmazanou siluetu kouzelných hodin. Prozíravě je sem ukryl trpaslík, protože věděl, že žádného vylekaného venkovana nenapadne se do tohoto koutku dnes v noci vypravit. „Trpaslík a jeho banda kluků pili dneska v hospodě taky,“ dostala ze sebe bez dechu dívka. „Není tady nikdo, kdo by nás zastavil!“

Stařena ucedila: „Šmírovala jsi oknem mužský, ty jedna děvko?“ Zatlačila do dveří v zadní části hodin.

Odkryla malý prostor pod podlahou. V šeru zlověstně visela kyvadla. Obří ozubená kola vypadala připravená rozsekat všechny nepovolané osoby na salám. „Dělejte, odneste ji sem,“ pobídla je stařena.

Za rozbřesku ustoupila noc plná pochodní a mlhy před hradbou bouřkových mračen a tančícími kostrami z blesků. Strípky modré oblohy se ukazovaly jen na okamžik a čas od času pršelo tak prudce, až se zdálo, že z nebe padá spíš bláto než voda. Porodní báby se po čtyřech vyplazily ze zadního otvoru hodinového povozu a v náruči konečně svíraly novorozeně. Zaštitily dítě před tekoucí vodou z okapu. „Podívej se, duha,“ pokývala hlavou stařena. Přes nebe se táhl nevýrazný barevný pruh světla.

Stíraly plodovou blánu a krev z kůže mimina – co přesně viděly? Šlo snad pouze o trik, který jim vyvedlo světlo? Připadalo jim, že po bouřce tráva opravdu zářila vlastní barvou a květy růží se zase nadšeně vznášely na stoncích. Navzdory hře světla a okolní náladě však ženy nemohly popřít, co měly před očima. Pod vrstvou matčiných porodních tekutin se dítě lesklo pohoršujícím odstínem bledého smaragdu.

Neplakalo ani nekřičelo na znamení novorozeneckého rozhořčení. Otevřelo pusku, nadechlo se a nechalo si svoje názory pro sebe. „Tak breč, zrůdičko,“ napomenula ho stařena, „to je tvůj první úkol.“ Dítě svoji povinnost odmítlo.

„Máme tady dalšího umínence,“ povzdechla si rybářka. „Zabijeme ho?“

„Nebud' zlá,“ odsekla stařena, „je to holka.“

„Prosím vás,“ odfrkla si s unavenýma očima dívka, „kouknete se znova, tadyhle máte ptáčka.“

Minutu se dohadovaly, ačkoli před sebou držely dítě úplně nahé. Až poté, co ho třikrát ohmataly, vyšlo najevo, že je to skutečně dívka. Možná že se během porodu nějaké zbytky zachytily v místě rozštěpu a zaschly tam. Když ji ručníkem osušily a prohlédly si ji, zjistily, že je hezky vyvinutá – měla půvabnou oválnou hlavu, dobře vytočená předloktí, pěkný zadeček a hbité prsty s hrubými nehtíky.

A její kůže měla nepopíratelně zelený nádech. Její tváře a břicho se červenaly losovou růžovou a pleť kolem pevně zavřených očí se zdála lehounce běžová. Na temeni hlavy zase dokázaly rozeznat zlatohnědý odstín, který naznačoval, kde budou později růst vlasy. Na první pohled však připomínala zeleninu.

„Tohle je odměna za všechny ty potíže,“ neodpustila si dívka. „Malá hrouda zeleného másla. Proč to nezabít? Vždyť dobře víte, co si lidi pomyslí.“

„Podle mě je zkažená,“ ozvala se rybářka, prozkoumala, jestli nenajde náznak ocasu, a spočítala dítěti prsty na rukou i na nohou. „Smrdí jako lejno.“

„Protože to je lejno, ty huso. Dřepíš v kravinci.“

„Je nemocné a slabé, proto ta barva. Hoď ho někam do vody a utop to. Nikdy se to nedozví. Bude mimo ještě celé hodiny jako slečinka v mdlobách.“

Zahihňaly se. Houpaly novorozeně a předávaly si ho mezi sebou, aby mohly odhadnout jeho váhu, a sledovaly, jak se jim v náruči chová. Zabít ho by bylo milosrdenství. Hloubaly nad tím jak.

Vtom dítě zívlo a rybářka mu nepřítomně strčila prst do pusy, aby mohlo něco cucat, ale dítě jí prst u druhého článku ukouslo. Málem se v proudu krve udusilo. Prst spadl z pusy do bláta jako špulka od niti. Ženy vystřelily na nohy. Rybářka na novorozeně skočila, aby ho uškrtila, ale dívka se stařenou jí v tom zabránila. Vyhrabaly prst z bahna a šoupaly do kapsy u zástěry, nejspíš aby ho pak přišily k ruce, která ho pozbyla. „Hleď ptáka, zrovna jí došlo, že ho tam dole nemá!“ zapištěla dívka a svalila se smíchy na zem. „Ať si ten hlupák, kdo se s ní bude chtít pobavit, dá pozor! Ušmikne mu tu jeho mladou větvíčku a nechá si ji na památku!“

Vlezly zpět do hodin a položily dítě matce na hrud'. Na milosrdnou vraždu už ani nepomyslely, protože se bály, co dalšího by jim mohlo dítě ukousnout. „Možná, že jí ukousne prso, to by mohlo Její Veličenstvo Slabounkou Mátohu vzbudit raz dva,“ uchechtla se stařena. „To je ale děcko – ochutnalo krev dřív než mlíko!“ Nechaly poblíž džbánky vody a v příšeří, které slibovalo další bouřku, šly s čvachtáním najít svoje syny, manžele a bratry – aby jim vynadaly a jednu vrazily, kdyby se ukázali, nebo je pohřbily, kdyby ne.

Dítě ve tmě zíralo nad sebe, na naolejované a pravidelné zuby hodin času.

Neduhy a nápravy

Celé dny se Melena na to stvoření nedokázala ani podívat. Chovala ho v náručí, jak se od matky očekávalo. Čekala, až se v ní vzedme prastará vlna mateřské lásky a spláchne ji. Neplakala. Žvýkala bodlobelové lístky, aby ji od té katastrofy odnesly pryč.

To byla dívka. *Ona*. Když byla Melena o samotě, v duchu si ta zájmena procvičovala, aby si na ně zvykla. Uzlíček, který sebou nešťastně cukal, nebyl chlapec. Nikdo ho nevykastroval. Byla to dívka. Spalo to a vypadalo to jako hromádka zelných listů, které někdo omyl a nechal na stole oschnout.

Melena v záchvatu zděšení napsala do Colwenových Dvorů a přiměla svou chůvu, aby se vrátila z důchodu. Frex ji jel vyvednout na zastávku v Kamenné Špičce. Na cestě zpět se chůva Frexe zeptala, jestli je něco v nepořádku.

„Něco v nepořádku.“ Těžce si povzdychl a zcela se ponořil do svých myšlenek. Ihned si uvědomila, že zvolila špatná slova a Frexe rozptýlila. Začal tiše mumlat něco o obecné povaze zla, prázdnotě, kterou způsobila nepřítomnost Bezejmenného boha a do které se tak nevyhnutelně řine duševní jed – jako do víru.

„Ptala jsem se na dítě!“ odsekla hrubě chůva. „Nezajímá mě vesmír, potřebuju vědět jen o jednom dítěti, abych vám byla k užítku! Proč si Melena zavolala mě, a ne matku? Proč nenapsala dědečkovi? Pro rány boží, vždyť je to Jeho Eminence Thropp! Melena přece nemohla dočista zapomenout na svoje povinnosti, nebo je snad život tady na venkově ještě horší, než jsme si mysleli?“

„Je horší, než jsme si mysleli,“ odpověděl Frex zasmušile. „Dítě... radši se připravte, abyste nevykřikla děsem... dítě se narodilo špatně.“

„Špatně?“ Chůva sevřela madlo kufru o něco pevněji a otočila se ke kraji cesty, kterou lemovala alej perlovníků s rudými listy a perluškami. „Frexi, všechno mi vysvětlí.“

„Je to dívka,“ řekl Frex.

„Tak to se narodila opravdu špatně,“ opáčila chůva výsměšně, ale Frexovi to rýpnutí jako obvykle ušlo. „Alespoň se rodinný titul bude moci předat další generaci. Má všechny končetiny?“

„Ano.“

„Nějaké navíc?“

„Ne.“

„Cucá mlíko?“

„Nemůže pít z prsu. Má zvláštní zuby, chůvo. Jako žralok nebo něco podobného.“

„Nebude první, kdo místo bradavky vyroste na lahvi nebo hadru, o to se neboj.“

„Má špatnou barvu,“ vypravil ze sebe Frex.

„Co je špatná barva?“

Frex dokázal chvíli jen vrtět hlavou. Chůva ho neměla ráda a *nehodlala* svůj názor měnit, ale pookřála. „Frexi, nemůže to být tak zlé. Vždycky se najde řešení. Svěř se chůvě.“

„Je to zelené,“ přiznal konečně. „Chůvo, je to zelené jako mech.“

„Chtěl jsi říct, že je zelená. Proboha, vždyť je to *ona*.“

„Není to pro boha.“ Frex se rozplakal. „Bůh nic takového nechce, chůvo. Nebesa to neschvalují. Co si jen počneme!“

„Ale kuš.“ Nesnášela fňukající muže. „Taková pohroma to určitě nebude. V Meleniných žilách nekoluje ani kapka špatné krve. Ať už to děcko postihlo cokoli, vyléčím ho. Věř tady chůvě.“

„Věřil jsem v Bezejmenného,“ vzlykl Frex.

„*Někdy* se moje a jeho úmysly od sebe tolik neliší,“ podotkla chůva. Věděla, že se rouhá, ale nedokázala si tu uštěpačnou poznámku odpustit, když viděla, že se Frex nebude bránit. „Ale

neboj se, nic Melenině rodně nevyzradím. Dáme to do pořádku, než bys řekl švec, a nikdo se to nedozví. Jak jste ji pojmenovali?“

„Elfaba,“ odpověděl.

„Po svaté Aelfabě od Vodopádů?“

„Ano.“

„Dobré, tradiční jméno. Asi jí budete říkat běžnou přezdívkou, Fabala?“

„Kdoví jestli se něčeho takového vůbec dožije.“ Zněl, jako by doufal, že ne.

„To je ale zajímavá krajina – už jsme dorazili do Tvrdošíjných plání?“ zeptala se, aby přivedla řeč na něco jiného. Frex se však uzavřel a sotva se obtěžoval udržovat koně na cestě. Okolí vypadalo špinavě a pochmurně a všude se hemžili prostí venkovani. Chůva zalitovala, že si na sebe vzala své nejlepší cestovní šaty. Číhající zloději by se mohli domnívat, že u sebe bude mít taková uhlazená postarší dáma zlato, a nemýlili by se – nohu jí totiž zdobil zlatem vyšíváný podvazek, který před roky ukradla ze salonku Její Jasnosti paní. Jak trapné by to bylo, kdyby se po všech těch letech její podvazek našel zrovna na chůvině hezkém, třebaže starém stehně! Nakonec se však strchovala zbytečně a drožka dorazila bez jakékoli úhony před farářův domek.

„Nejdřív mi to dítě ukažte,“ řekla. „Bude to pro Melenu snazší a zároveň i celé spravedlivější, když sama zjistím, s čím se potýkáme.“ To se dalo zařídit snadno, protože Melena spala jako zabitá díky bodlobelovým lístkům, zatímco dítě leželo v košíku na stole a tiše plakalo.

Pro případ, že by to s ní okamžitě seklo, si chůva přitáhla židli, aby si neublížila. „Frexi, postav ten košík na podlahu, ať se můžu podívat dovnitř.“ Frex jí vyhověl a pak odešel vrátit koně a drožku Bfeeovi, který máloco z toho pro práci starosty potřeboval, ale půjčoval je, aby si politicky trochu polepšil.

Novorozeně leželo zabalené ve lněných pokrývkách a jeho pusa a uši byly přepásané páskou. Jeho nos vypadal jako klobouček zkažené houby, zvednutý, aby se mohlo nadechnout, a oči mělo otevřené.

Chůva se naklonila blíž. Dítěti nemohlo být víc jak – co, tři týdny? Když však dívku natáčela ze strany na stranu a zkoumala její čelo z jednoho a pak zas z druhého úhlu, aby posoudila, jak je na tom její mysl, holčička z ní celou dobu nespouštěla oči. Byly sytě hnědé jako čerstvá hlína se zrnky slídy. Na víčkách se jí přes jemnou kůži táhly křehké červené pavučinky, jako by jí samou námahou praskaly žilky, jak se snažila všechno kolem sebe sledovat a pochopit.

A ta plet, ach ano, kůži měla vážně zelenou. Není to ošklivá barva, pomyslela si chůva. Jen to není lidská barva.

Natáhla ruku a prstem se zlehka dotkla její tváře. Dívka sebou škubla, prohnula záda a deka, do které byla až po bradu zachumlaná, se rozevřela jako lusk. Chůva zaťala zuby a zařekla se, že se nenechá zastrašit. Dítě se obnažilo od hrudi až po rozkrok a kůže na jeho prsou měla stejnou nevšední baru. „Dotkli se jste se jí vůbec, vy dva?“ zamumlala. Položila dlaň holčičce na vzdouvající se hrudník a prsty zakryla téměř neviditelné dětské bradavky. Nato rukou sklouzla dolů, aby prozkoumala dolní partie. Byla mokrá a špinavá, ale chůva na omak seznala, že je jinak jako každé jiné dítě. Pokožku měla podobně poddajnou a hladkou jako kdysi po narození Melena.

„Pojď k chůvě, ty malá příšerko.“ Naklonila se, aby mimino vzala do náruče, aniž dbala na to, že je špinavé.

Dítě se svíjelo, aby se jí vyhnulo, a hlavou bouchalo o proutěné dno koše.

„Vidím, že jsi v lůně tančila,“ pokračovala chůva. „Zajímalo by mě – na jakou hudbu? Jak už jsi silná! Ne, přede mnou neutečeš. Pojď sem, ty ďáblíku. Chůvě je to jedno. Chůvě se líbíš.“

Lhala, až se jí od pusy prášilo, ale na rozdíl od Frexe věřila, že nějaké lži nebesa schvalují.

Když Elfabu konečně popadla, usadila si ji na klín. Takto chůva strávila nějakou dobu – broukala písničky a čas od času odvrátila pozornost k oknu, aby se dala do kupy a nepozvracela se. Mnula holčičce břicho, aby ji uklidnila. Vůbec to nezabíralo, alespoň prozatím.

Později odpoledne se Melena zvedla na loktech a chůva se objevila s tácem naloženým čajem a chlebem. „Už jsem se tu zabydlela,“ oznámila Meleně, „a skamarádila jsem se s tvým drobeckem. Tak se probuď, drahoušku, ať tě můžu políbit.“

„Ach, chůvo!“ Melena se nechala zavalit láskou. „Děkuju, že jsi přijela. Už jsi viděla tu malou zrůdu?“

„Je rozkošná,“ odpověděla chůva.

„Nelži a nesnaž se být hodná,“ zastavila ji Melena. „Jestli chceš pomoci, buď upřímná.“

„Jestli mám pomoci, musíš být upřímná *ty*,“ prohlásila. „Nemusíme to probírat teď hned, ale budu potřebovat vědět všechno, zlatičko. Ať se rozhodneme, co dál.“ Popíjely čaj, a protože Elfaba konečně usnula, na chvíli to vypadalo, jako by seděly zase v Colwenových Dvorech – jako by se Melena zrovna vrátila z odpolední procházky s nějakým štíhlým mladým aristokratem, šplhajícím po společenském žebříčku, a chlubila se jeho mužskou krásou chůvě, která předstírala, že si ničeho nevšimla.

Jak však týdny plynuly, chůva na dítěti několika znepokojivých drobností zaznamenala.

Zprv, jakmile se pokusila miminku sundat obvazy, Elfaba si očividně usmyslela, že si ukousne vlastní ruce. Zuby v její malé puse s úzkými rty byly opravdu zručné. Kdyby ji nehlídali, vykousala by díru v košíku. Ohnala se po vlastním rameni a sedřela si ho do krve. Vypadala, jako by se škrtila.

„Nemůžete jí ty zuby nechat vytrhat?“ zeptala se chůva. „Alespoň dokud se nenaučí ovládat?“

„Zbláznila ses?“ vyhrkla Melena. „Okamžitě by se po okolí rozneslo, že je ta tykvička zelená. Necháme ji tu čelist zavázanou a nejdřív vyřešíme tu její kůži.“

„Jak pro všechno na světě zezelenala?“ přemýšlela nahlas a nevhodně chůva – Melena totiž zbledla, Frex zrudl a dítě zadrželo dech, jako by se snažilo zmodrat, aby je všechny potěšilo. Chůva ho musela plesknout, aby se zase nadechlo.

Chůva si s Frexem promluvila venku před domem. Jelikož ho zasáhly hned dvě rány – šok z dítěte a jeho veřejné ponížení –, ještě se dostatečně nezotavil, aby se věnoval pracovním závazkům. Seděl, vyřezával růžence z dubového dřeva a vyrýval do nich znaky symbolizující Bezejmennost boha. Chůva nechala Elfabu uvnitř, protože se nesmyslně obávala, že ji dítě zaslechne, a co hůř, že jí porozumí. Sama se posadila a pustila se do dlabání dýně k večeri.

„Frexi, nejspíš žádnou zelinku v rodině nemáte, viď,“ začala, ačkoli dobře věděla, že Melenin vlivný dědeček by si něco takového zjistil předtím, než se uvolil, aby se jeho vnučka vdala za unionistického faráře – vždyť si mohla vybírat!

„Moje rodina sice nemá peníze ani světskou moc,“ začal Frex, který se pro jednu neurazil, „pocházím ale z přímé linie šesti kněží, profese, která se předávala z otce na syna. V duchovních kruzích se těšíme stejně dobré pověsti jako Melenina rodina v salonech nebo na královském dvoře Ozmy. A ne, nikdo u nás zelený není. Nikdo. V žádné rodině jsem o něčem takovém předtím neslyšel.“

Chůva kývla. „Dobrá, jen jsem se zeptala. Vím, že jste svatější než sami skřítkovští mučedníci.“

„Chůvo,“ pokračoval Frex pokorně, „mám ale pocit, že za to můžu já. Ten den mi něco uklouzlo – prohlásil jsem, že při-

chází ďábel. Měl jsem na mysli Hodiny Draka času. Co když ale ta slova odemkla dveře ďáblovi?“

„To dítě není žádný ďábel!“ odsekla chůva. Není to ani andílek, ale to si nechala pro sebe.

„Na druhou stranu,“ obrátil Frex a jeho hlas byl trochu jistější, „možná že ji omylem proklela Melena, protože tu mou poznámku pochopila špatně a oplakala to. Možná že v sobě Melena otevřela okénko divoké víle a ta dítě zbarvila.“

„Přesně v den, kdy se měla narodit?“ oponovala mu chůva. „To tedy šlo o pěkně schopnou vílu. Je snad tvoje svatost na takové výši, že láká skutečně jen ta nejmocnější stvoření, která žehnají jinakostí?“

Frex pokrčil rameny. Ještě před pár týdny by kývnul, ale jeho naprosté selhání v Pádivsi mu dočista zničilo sebevědomí. Netroufal si nadnést vlastní obavy – že jinakost dítěte je trestem za to, že nedokázal ochránit svoje stádo před vírou rozkoše.

„Každopádně...“ poukázala chůva jednoduše, „pokud zboží poškodila kletba, jak ji můžeme zlomit?“

„Vymítáním,“ odpověděl Frex.

„Máš na něco takového nadání?“

„Pokud se mi ji podaří změnit, budeme vědět, že ano,“ prohlásil Frex. Zvedla se mu nálada, teď když si nastavil cíl. Plánoval se několik dní postit, nacvičovat modlitby a sbírat pomůcky na tajemný rituál.

Jakmile Elfaba usnula a Frex zmizel v lesích, posadila se chůva k Meleně na kraj tvrdé matrace manželského lože.

„Frex přemýšlí, jestli jeho poznámka, že přichází ďábel, v tobě neotevřela okno nějakému skřetovi, aby vaše dítě zaklel,“ nadhodila chůva. Trochu nešikovně háčkovala krajkový lem. Nikdy jí to nešlo, ale ráda pracovala s naleštěnou slonovinovou jehlicí. „Mě by zajímalo, jestli jsi neotevřela nějaké jiné okénko?“

Melena, omámená z bodlobelových lístků jako obvykle, povytáhla zmateně obočí.

„Vyspala ses kromě Frexe s někým dalším?“ zeptala se chůva.

„Neblázni!“ vykřikla Melena.

„Zlatíčko, znám tě,“ odpověděla chůva. „Netvrdím, že jsi špatná manželka. Ale když se kolem tebe kluci motali v sadech tvých rodičů, převlékala sis svoje voňavé prádlo víc než jednou za den. Zmítal sebou chtíč a uměla jsi to schovávat. Nesnažím se tě hubovat. Ale nepředstírej, že ses v tomhle ohledu někdy upejpala.“

Melena zabořila obličej do polštáře. „Kéž bych se do té doby vrátila!“ zanaříkala. „Ne že bych Frexe nemilovala! Ale vadí mi, že jsem lepší než všichni ti venkovští balící tady!“

„Řekla bych, že tě to zelené mimino stáhlo na jejich úroveň, takže se můžeš radovat,“ rýpla si chůva.

„Chůvo, miluju Frexe. Jenže mě tak často nechává doma samotnou! Vraždila bych za to, aby kolem prošel nějaký vandrák a prodal mi něco víc než jen plechovou konvičku! Zaplatila bych za někoho s menší vírou a větší představitostí!“

„To je debata do budoucna,“ přerušila ji chůva rozumně. „Já se ptám na minulost. Nedávnou minulost. Od tvé svatby.“

Melena se však zatvářila neurčitě a vyhýbavě. Kývla, pokrčila rameny a zhoupala hlavou.

„Největší smysl dává elf,“ odtušila chůva.

„Rozhodně bych se nevyspala s *elfem*!“ vřískla Melena.

„Ani já ne,“ souhlasila chůva, „ale ta zelená člověka zarazí. Sídílí v okolí elfové?“

„Chumel jich tu bydlí, stromoví elfové, nahoře v kopcích, ale pokud je to vůbec možné, jsou ještě blbější než důstojní občané Pádvisi. Prosím tě, chůvo, nikdy jsem žádného neviděla, snad jenom z dálky. Jen ta představa se mi hnusí. Věděla jsi, že se hihňají úplně všemu? Jeden z nich spadne z dubu a rozrazí si

hlavu jako shnilý tuřín, ale ostatní se jen seběhnou, rozchechtají se a pak na něho zapomenou. Uráží mě, že jsi vůbec něco takového nadnesla.“

„Budeš si muset zvyknout, jestli se nedostaneme z téhle šlamastyky.“

„Tak abys věděla, odpověď zní *ne*.“

„Někdo jiný tedy. Někdo, kdo byl zvnějšku hezký, ale nesl si v sobě červa, kterého jsi chytla.“

Melena vypadala ohromeně. Ode dne, kdy se Elfaba narodila, na svoje zdraví ani nepomyslela. Je snad i *ona* v ohrožení?

„S pravdou ven,“ pobídla ji chůva. „Musíme ji znát.“

„Pravdu,“ zopakovala Melena nepřítomně. „Tu nezjistíme.“

„Co tím chceš říct?“

„Nevím, jak na tvoji otázku odpovědět.“ Nato se Melena pustila do vysvětlování. Ano, domek stál mimo hlavní cestu a samozřejmě si s místními farmáři, rybáři a tupci nikdy nevyměnila víc než úsečné pozdravy. Nicméně do kopců a lesů mířilo mnohem víc poutníků, než by člověk zprvu očekával. Když byl Frex pryč na svých misiích, často doma jen vysedávala, malátná a osamělá, takže ji těšilo, když mohla nabídnout pocestným jídlo a vesele s nimi porozprávět.

„A?“

Během těch nudných dní, zamumlala Melena, začala žvýkat bodlobelové listy. Když se vzbudila – ať už kvůli zapadajícímu slunci, nebo kvůli Frexovi, který se na ni mračil nebo usmíval –, pamatovala si pokaždé velmi málo.

„Chceš tím říct, že jsi podvedla manžela, ale ani z toho nemáš žádné rajcovní vzpomínky?“ pohoršila se chůva.

„Nevím, jestli jsem ho podvedla!“ bránila se Melena. „Nedělala bych to, alespoň ne vědomě. Pamatuju si ale na jednoho pocestného s divným přízvukem, který mi dal napít nějakého omamného odvaru ze zelené lahve. Chůvo, zdálo se mi

pak zvláštní ohromné sny o Jiném světě, o skleněných městech plných kouře, hluku a barev... Snažila jsem se si je vybavit.“

„Takže tě klidně mohli znásilnit elfové. Tvého dědečka opravdu potěší, že se o tebe Frex tak hezky stará.“

„Přestaň!“ vyjekla Melena.

„No, nevím, co dělat!“ Chůvě konečně povolily nervy. „Všichni se chovají tak nezodpovědně! Když si nemůžeš vzpomnout, jestli jsi porušila manželský slib, je zbytečné se tvářit jako uražená světice.“

„Pořád můžeme to dítě utopit a začít znova.“

„Jen si to zkus,“ zamumlala chůva. „Lituju to ubohé jezero, které tu malou přijme do svých vod.“

O něco později se chůva přehrabovala v Melenině malé sbírce léčiv – v bylinkách, kapkách, kořenech, alkoholu a listech. Doufala, ačkoli si nedělala velké naděje, že dokáže namíchat něco, co by dívce kůži odbarvilo. Vzadu v truhle našla skleněnou zelenou lahev, o které se Melena zmínila. Neměla dostatek světla a oči už jí tak dobře nesloužily, ale rozeznala slova ZÁ-ZRAČNÝ ELIXÍR na kousku papíru nalepeném vpředu.

Ačkoli měla od přírody nadání k lékařskému umění, nebyla s to vynalézt lektvar, který by změnil barvu pokožky. Kůže se nezbarvila doběla, ani když koupala dítě v kravském mléce. Dívka se však odmítala nechat ponořit do vědra vody z jezera a svíjela se jako vyděšená kočka. Chůva ji proto nadále omývala kravským mlékem. Pokud ji hadrem pečlivě neotřela, načichla odporným nakyslým zápachem.

Frex připravil vymítací rituál. Jeho součástí byly svíčky a hymny. Chůva ho zpovzdálí sledovala. Jeho oči vypadaly jako korálky a úsilím se celý potil, přestože se ráno čím dál více ochlazovalo. Elfaba spala zavázaná v dece uprostřed koberce a obřadu si ani nevšimla.

Nic se nestalo. Frex zcela vyčerpaný padl na kolena a vzal svou zelenou dceru do náruče, jako by přijímal důkaz nějakého tajného hříchu. Melenin výraz ztvrdl.

Zbývalo zkusit už jen jediné. Chůva se to odvážila nadnést v den, kdy se chystala zpět do Colwenových Dvorů.

„Víme, že léčba babskými radami nezabrala,“ začala, „a náboženské přímlyvy selhaly. Troufáte si zvážit čarodějnictví? Bydlí tu někdo, kdo by z ní dokázal tu zeleň odkouzlit?“

Frex vystřelil na nohy a ohnal se po ní pěstmi. Chůva spadla pozpátku ze stoličky a Melena k ní s jekem přiskočila. „Jak se *opovažujete!*“ zakřičel Frex. „Pod naší střechou! To ta zelená holka jako urážka nestačí? K čarodějnictví se uchylují jen nemorální lidi – a pokud nejde jen o šarlatánství, je to nebezpečné zlo! Smlouva s démony!“

Chůva si odfrkla. „Ach božíčku, ušetři mě! Ty dobrý, dobrý muži, to nevíš, kdy vyhánět čerta ďáblem?“

„Chůvo, dost,“ vložila se do toho Melena.

„Takhle praštit starou křehkou ženu,“ řekla chůva ublíženě, „která se snaží jenom pomoci.“

Následující den ráno si chůva sbalila kufr. Už nemohla nijak pomoci a nehodlala strávit zbytek života se slepě zaujatým poustevníkem a zkaženým děckem, a to ani kvůli Meleně.

Frex odvezl chůvu zpět do hospody v Kamenné Špičce, aby stihla kočár tažený čtyřspřežím domů. Chůva věděla, že Melena nejspíš stále zvažuje, že dítě zabije, ale z nějakého důvodu pochybovala, že to udělá. Znovu ji přepadl strach ze zlodějů a přitáhla si zavazadlo k bujnému poprsí. Zlatý podvazek schovala dovnitř (vždy mohla tvrdit, že jí ho tam někdo tajně nastrčil – bylo by obtížné přesvědčovat lidi, že jí ho někdo nastrčil na stehno). Podařilo se jí také ukořistit onu slonovinovou háčkovací jehlici, tři Frexovy růžence, protože se jí líbila jejich dřevorezba, a pak hezkou zelenou lahev ze skla od toho

podomního obchodníka, který prý podle všeho prodával sny, vášeň a ospalost.

Nevěděla, co si vůbec myslet. Byla Elfaba zplozenec ďábla? Nebo napůl elfka? Byla seslána za trest svému otci, který selhal ve farářské povinnosti, nebo matce za její povolnost a špatnou paměť? Nebo ji jen stihlo tělesné postižení, které se dalo vysvětlit podobně jako zvláštní tvar jablka nebo tele s pěti nohama? Chůva si uvědomovala, že vidí svět rozmazaně a zmatečně a že se jí do něho míchají démoni, víra a lidové povídačky. Nicméně jí neuniklo, že jak Melena, tak i Frex byli skálopevně přesvědčení, že budou mít chlapce. Frex byl sedmý syn sedmého syna, a aby toho v té úžasné rovnici nebylo málo, pocházel z přímé linie šesti farářů po sobě. Jaké dítě, ať už dívka, nebo chlapec (nebo ani jedno), by se odvážilo přijít na svět za takhle slibných podmínek?

Chůvu napadlo, že si možná malá zelená Elfaba vybrala polhavi i barvu sama – a k čertu s rodiči.

Sklář z Kvadlinu

Sucho na začátku roku na jeden krátký mokrý měsíc ustoupilo. Jaro zaplavilo kraj jako zelená studánková voda, načechralo křoví jako pěnu, bublalo po okrajích cest a pocákalo jednu střechu za druhou věnci břečťanu a květinovými girlandami. Melena chodila po dvorku nalehko oblečená, aby si na světlé pokožce vychutnala sluneční světlo a teplo, po kterém se jí celou zimu stýskalo. Ve dveřích, připoutaná k židli, seděla nyní už jeden a půl roku stará Elfaba. Plochou stranou lžice uhodila střevli, kterou dostala k snídani. „Prosím tě, jez. Neplácej do toho,“ napomenula ji Melena, ale nijak přísně. Od chvíle, kdy Elfabě sundali popruh z hlavy, začaly spolu matka a dcera trávit více času. Melena si s překvapením uvědomila, že občas se jí Elfaba zdála rozkošná stejně jako každé jiné dítě.

Před očima se Meleně rozprostíral výhled, na který se dívala ode dne, kdy opustila půvabné sídlo své rodiny – poslední výhled, který kdy v životě uvidí: rozvlněná hladina Zlovod a na druhé straně v dáli tmavé kamenné domky a komíny Pádivsi s kopci tyčícími se strnule za nimi. Zešílí. Svět se zúžil jen na vodu a touhu. Kdyby se přes dvorek přehnal hlouček elfů, vrhla by se na ně – aby si s nimi popovídala, aby se s nimi vyspala, aby je zavraždila.

„Tvůj otec je podvodník,“ řekla Elfabě. „Zmizel do lesů na celou zimu, aby našel sám sebe, a nechal mi tady jenom tebe jako společnost. Nasnídej se. I když to shodíš na zem, nic jiného ti nedám.“

Elfaba uchopila rybu a hodila ji na zem.

„Tvůj otec je šarlatán,“ pokračovala Melena. „Na faráře mu to šlo v posteli opravdu dobře, proto znám jeho tajemství. Po-božní muži se mají povznést nad pozemské radosti, ale tvůj otec si rád o půlnoci zaskotačil. Bývávalo! Nikdy mu nesmíme

prozradit, že víme, že nás obalamutil, zlomilo by mu to srdce. A to my nechceme, vid?“ Melena se pištivě rozesmála

Elfaba se neusmála. Ve tváři se jí nepohnul ani sval. Ukázala na rybu.

„Snídaně. Snídaně na zemi. Snídaně pro brouky,“ zanotovala Melena. Stáhla si límec letních šatů o něco níže a zakroužila holým narůžovělým ramenem. „Co kdybychom šly dnes na procházku kolem jezera? Třeba se utopíš?“

Elfaba by se však nikdy neutopila, ani omylem, protože se odmítala k jezeru na krok přiblížit.

„Vyjedeme si v loďce na jezero a třeba se převrhne!“ zavřískla Melena.

Elfaba naklonila hlavu na stranu, jako by se snažila najít část Meleny, která nebyla omámená listy nebo vínem.

Slunce vykouklo mezi mraky. Elfaba se zamračila. Meleně spadl límec šatů o další kus níž. Prsa jí vyklouzla ze špinavých krajků.

Jen se na mě podívejte, pomyslela si, ukazuju prsa dítěti, které jsem nemohla ani jednou nakojit, jelikož jsem se bála, že mi ukousne bradavky. Já, která bývala růže Usedlých plání, krásavice své generace! Klesla jsem tak hluboko, že jsem ve společnosti někoho, s kým ani trávit čas nechci – s vlastní popudlivou holčičkou, která sebou v jednom kuse šije. Vypadá spíš jako kobylka než jako holčička díky těm hranatým stehýnkům, obloukovitému obočí a špičatým prstům. Začíná se všemu učit jako všechny děti jejího věku, ale ze světa se vůbec neraduje – všechno kolem sebe shazuje, rozbíjí a kouše, ale nijak ji to netěší, jako by jen ochutnávala a posuzovala zklamání, která svět nabízí. A že jich je v Pádivsi požehnaně. Slituj se, Bezejmenný, nahání hrůzu, vážně ano. *Nahání hrůzu.*

„Nebo se dnes půjdeme projít do lesa a nasbíráme poslední zimní bobule.“ Přepadl ji ostrý pocit viny z toho, jak málo

mateřsky se chová. „Upečeme z nich koláč. Hodíme je do koláče? Co ty na to, беруško?“

Elfaba ještě mluvit neuměla, ale přikývla a zavrtěla se na znamení, že chce dolů. Melena začala hravě tleskat, Elfaba si jí však ani nevšimla. Jen zabručela, ukázala na zem a natáhla nohy, aby naznačila svoje přání slézt. Nato máchl rukou k brance vedoucí z kuchyňské zahrady a ze slepičího dvorku.

Opřený o sloupky tam plaše stál hladově vypadající muž. Jeho pleť měla odstín růží za soumraku: zamlženou, stínově červenou. Na rameni a zádech mu spolu s berlí viselo několik kožených brašen a jeho tvář byla pohledná, ale pohublá. Melena vyjekla, pak se však okamžitě zarazila a ztišila hlas. Už dlouho se nebavila s nikým jiným než s ukňouraným batoletem. „Propána, vyděsil jste nás!“ vykřikla. „Chtěl byste něco k snědku?“ Zapomněla, jak se chovat mezi lidmi. Její ňadra by například na něho neměla takto vykukovat. Šaty si ale nepovytáhla.

„Prosím, paní domu odpustit zvláštnímu cizincovi návštěvu u bran,“ omluvil se muž.

„Nic se neděje, samozřejmě,“ vyhrkla netrpělivě. „Pojďte dál, ať vás vidím – pojdte, pojdte!“

Elfaba potkala v životě málo lidí, takže si schovala jedno oko za lžící a druhým mžourala kolem sebe.

Muž přistoupil blíž. Z jeho neohrabaných pohybů bylo poznat, že je vyčerpaný. Měl silnou šíji, robustní kotníky a chodidla, zato však úzký pas a ramena. Vypadal, jako by jeho tělo vykovali ve spěchu a na některých místech nestihli dostatečně opracovat. Položil tašky na zem a jeho ruce se hýbaly jako šelmy s vlastním rozumem. Byly mimořádně velké a nádherné.

„Poutník nevěděť, kde je,“ promluvil muž. „Dvě noci jít přes kopce ze Zrnkový svah. Hledat hospodu v Mrtvé Třisuky. Tam chtít odpočinek.“

„Ztratil jste se, sešel jste z cesty,“ odpověděla Melena a rozhodla se nepozastavovat se nad jeho zkomolenými větami. „Na tom nezáleží. Připravím vám jídlo a můžete mi o sobě povědět víc.“ Rukama si upravovala vlasy, o kterých kdysi lidé prohlašovali, že jsou stejně tak krásné jako mosazné nitě. Aspoň byly čisté.

Cizinec vypadal ve formě a k světu. Jakmile si sundal čepici, vlasy rudé jako západ slunce mu v mastných pramenech spadly na ramena. Sundal si košili a umyl se u pumpy. Melena si pomyslela, že je hezké zase vidět mužský pas (drahý Frex zbaculatel do roka a pár měsíců ode dne, kdy se Elfaba narodila). Měli všichni Kvadlinci takhle přitažlivý temný odstín růžové? Cizinec se představil jako Želví srdce a Melena zjistila, že je sklářem z města Ovvely v zemi Kvadlinců, o které se doposud vědělo velmi málo.

Melena si konečně prsy neochotně schovala. Elfaba zaskřehotala, aby ji někdo pustil dolů, a aniž by sebou Želví srdce cukl, rozvázal Elfabu z popruhů, vyhodil ji do vzduchu a zase ji chytil. Dítě samým překvapením a možná i nadšením vyjeklo a Želví srdce ji znovu zdvihl. Melena využila příležitosti, že se soustředí na děcko, sebrala ze země nesněženou rybu a opláchla ji. Pleskla ji na talíř mezi vejce a mačkanou kořenovou zeleninou a doufala, že se Elfaba zničehonic nenaučí mluvit a nezostudí ji. Něco takového by jí bylo podobné.

Elfabu nicméně nově příchozí zcela okouznil, takže nedělala povyk ani si na nic nestěžovala. Dokonce ani nezakňourala, když se Želví srdce konečně posadil na lavici a dal se do jídla. Doplazila se mezi jeho hladká, neochlupená lýtka (úzké kalhoty si svlékl) a se spokojeným úsměvem na tváři zapištěla melodii, kterou znala jenom ona. Melena se přistihla, že žárlí na dívku, které jsou sotva dva roky. Melena by příležitost sedět mezi jeho nohama také neodmítla.

„Nikdy jsem žádného Kvadlince nepotkala,“ začala příliš nahlas, příliš vesele. Během měsíců samoty zcela zapoměla na svoje způsoby. „Moje rodina by ani za nic Kvadlince na večeri nepozvala – ne že by jich snad kolem našeho rodinného pozemku bydlelo hodně nebo vůbec nějaký, pokud vím. Povídá se, že všichni Kvadlinci jsou totiž mazaní a nedokážou mluvit pravdu.“

„Jak může Kvadlinec bránit se, pokud lidi věřit Kvadlinci jen lhát?“ usmál se na ni.

Roztála jako máslo na teplém chlebu. „Vám uvěřím cokoli.“

Začal jí vyprávět o životě na okraji Ovvel, o domcích, které trouchniví a lehce se noří do bažin, o sklizni šneků a šerobýlí, o zvycích v malých společenstvích a o tradici uctívání předků. „Takže věříte, že vaši předci nikam neodcházejí?“ vyzvídala. „Nechci být dotěrná, ale aniž bych si to přála, začala jsem se o náboženství sama zajímat.“

„Milostpaní věří, že předci byt s ní?“

Na jeho otázku se nedokázala ani trochu soustředit – jeho oči zářily příliš jasně a moc se jí líbilo být *milostpaní*. Narovnála se. „Má rodina je dál, než si dokážete představit,“ svěřila se mu. „Chci tím říct, že mí rodiče sice stále žijí, ale jsou mi tak cizí, jako by byli mrtví.“

„Pokud mrtví, oni možná navštěvovat lady často.“

„Nejsou tu vítání. Kšá.“ Zasmála se a mávla rukou, jako by je odháněla. „Máte na mysli duchy? Ať je to ani *nenapadne*. To by byla noční můra z obou světů – pokud Onen svět vůbec existuje.“

„Onen svět existuje,“ prohlásil Želví srdce rozhodně.

Zamrazilo ji. Vzala Elfabu do náruče a pevně ji objala. Elfaba celá ochabla, jako by jí v těle nezbyla žádná kost. Nezavrtěla se ani Meleně stisk neoplatila, naopak strnula – zcela ji překvapilo, že se jí někdo dotýká. „Jste věštec?“ chtěla vědět Melena.

„Želví srdce fouká sklo,“ řekl. Zdálo se, že mu to jako odpověď stačí.

Vtom si Melena vzpomněla na sny, které se jí kdysi zdávaly, o místech příliš exotických, aby si je zrovna ona dokázala vymyslet. „Jsem vdaná za faráře a nevím, jestli věřím na jiné světy,“ přiznala. Že je vdaná, jí omylem vyklouzlo, ale Elfaba jí nejspíš v tomto ohledu již prozradila.

Nicméně Želví srdce už v debatě nepokračoval. Odložil talíř (střevle se nedotkl) a z brašny vytáhl malý kastrol, foukací trubičku a několik pytlíků písku, sody, vápna a dalšího nerostů. „Mohl Želví srdce poděkovat milostpaní za její pohostinnost?“ zeptal se. Přikývla.

Rozdělal oheň, roztřídil si přísady a smíchal je dohromady. Připravil si náčiní a umyl si trubičku zvláštním hadříkem, který měl složený v odděleném váčku. Elfaba seděla jako pecka, držela se zelenýma rukama za prsty u nohou a ve špičaté tváři se jí zračila zvědavost.

Melena nikdy neviděla, jak se fouká sklo, stejně jako nikdy neviděla, jak se vyrábí papír, tká látka nebo jak se z kmenů stromů získávají polena. Žasla nad jeho prací podobně jako nad místními příběhy o putujících hodinách, které proklely jejího manžela a odsoudily ho k pracovní nečinnosti. Tě stále tak docela neunikl – ačkoli se o to pokusil.

Želví srdce zabroukal trubkou nebo nosem nějakou melodii a nafoukl nepravidelně tvarovanou baňku z horkého zeleného ledu. Stoupala z ní pára a na vzduchu syčela. Věděl, co s ní dělat. Byl to čaroděj se sklem. Melena musela Elfabu zastavit, aby se po baňce nenatáhla a nespálila si ruce.

Než se nadály, naplň tekuté sklo a pouhá teorie téměř jako kouzelným lusknutím prstů ztvrdla a zchladla ve skutečnost.

Vypadalo to jako hladký nesouměrný kruh, takový trochu obdélníkovitý talíř. Po celou dobu, co na něm Želví srdce

pracoval, Melena přemýšlela o vlastní povaze, jak její mladická látka tvrdne v průhlednou a prázdňovou skořápku. Stejně tak křehkou. Než se však stačila ztratit ve vlastních výčitkách svědomí, Želví srdce ji vzal za ruce a přiblížil je k povrchu skla, aniž se ho však dotkly.

„Milostpaní mluvit s předky,“ poradil jí. Nehodlala plácát úsilím, aby se spojila s nudnými mrtvými staříky na Onom světě, ne, když ji držely jeho velké ruce. Nadechla se nosem, aby jí z pusy, kterou si neopláchla, nebyla cítit snídaně (ovoce a jedna sklenka vína nebo snad dvě?). Bála se, že omdlí.

„Dívat se do skla,“ pobídl ji. Dokázala se dívat jen na jeho krk a bradu v barvě malin a medu.

Podíval se do skla za ni. Elfaba se připotácela a opřela se ručkou o jeho koleno, aby mohla nakouknout taky.

„Manžel je blízko,“ promluvil Želví srdce. Věstil ze skleněného talíře, nebo se ptal? Pokračoval: „Manžel je blízko, jet na oslovi a vézt starou ženu vám na návštěvu. To návštěva předkyně?“

„To pravděpodobně stará chuva,“ odpověděla Melena. Zcela bez rozpaků propadala jeho špatné větné skladbě. „Opravdu tam uvnitř tohle vidět?“

Přikývnul. Elfaba kývla také, ale na co?

„Kolik času nám zbývá, než dorazí?“ zeptala se.

„Do večera.“

Do západu slunce už neřekli ani slovo. Hlídali oheň, aby nevyhasl. Elfabu uložili zpět do židle s popruhy a posadili před chladnoucí sklo, které pověsili na provázek jako zrcadlo. Zdálo se, že holčičku okouzluje a uklidňuje, protože se ani nesnažila hryzat se do zápěstí nebo prstů u nohou. Nechali vchodové dveře otevřené, aby mohli čas od času vykuknout z postele a přesvědčit se, že je dítě v pořádku. V oslepující záři slunce by Elfaba nedokázala zaostřit zrak a dohlédnout do tmy v domě,

a ani se o to nepokoušela. Želví srdce byl bolestně krásný. Melena se kolem něj obtočila jako had, přikryla ho ústy a nechala ho prýštit do svých dlaní. Ohřívala, ochlazovala a tvarovala jeho svit. Naplnil její prázdnotu.

Stihli se umýt, obléct i připravit napůl večeri, než zahýkal osel kousek od jezera. Melena se začervenala. Želví srdce už zase pracoval s foukací trubkou. Elfaba se otočila a podívala se směrem k místu, odkud se ozvalo oslovo ostré hlášení. Stiskla rozkousané rty, které se vždy zdály téměř černé vedle její jablíčkově zelené pleti. Kousla se do spodního rtu, jako by se zamyslela, ale krev jí netekla. Do jisté míry se už totiž zuby díky řadě pokusů a omylů naučila ovládat. Přiložila dlaň k blyštivému kotouči. Skleněný talíř zachytil poslední záblesky modrého nebe, až připomínal magické zrcadlo, neukazující v sobě nic jiného než stříbřitě chladnou vodu.

Mapa viditelného a neviditelného

Chůva si celou cestu z Kamenné Špičky, odkud ji Frex vyzvedával, stěžovala. Stěžovala si na housera, slabé ledviny, zborcenou klenbu chodidel, citlivé dásně a bolavé kyčle. Frex měl chuť poznamenat, že naopak jejímu egu se podle všeho daří znamenitě. Ačkoli se nějakou dobu mezi lidmi nepohyboval, dobře věděl, že by to bylo neslušné. Chůva rozčileně rozhazovala rukama, konejšivě se poplácávala a zuby nehty se držela sedadla, dokud nedorazili do domku nedaleko Pádivsi.

Melena plaše a dojímavě Frexe přivítala. „Vítej, moje kuráži, moje brnění,“ zamumlala. Během drsné zimy zhubla a lícní kosti jí v tváři vystoupily. Její kůže se zdála hrubá, jako by ji někdo rozedřel malířskou štětkou – Melenina pleť však odjakživa působila jako zevrubné umělecké dílo. Obvykle se vůbec nezdráhala ho políbit, a proto ho nejdřív znepokojilo, jak tiše se chová. Vtom si však všimnul, že ve stínu stojí schovaný cizinec. Jakmile se všichni seznámili, chůva a Melena odpěchaly, aby připravily večeri a prostřely stůl. Frex vyhrabal nějaký oves pro ubohou herku, která táhla drožku. Když byl hotov, posadil se do večerního svitu jarního slunce a přivítal se se svou dcerou.

Elfaba se před ním chovala obezřetně. Vytáhl z vaku drobnou hračku, kterou pro ni vyřezal, malého vrabce s pečlivě udělaným zobáčkem a rozevřenými křídly. „Podívej, Fabalo,“ zašeptal. Melena onu přezdívkou nesnášela, proto ji používal – patřila jen jemu a Elfabě, jako by spolu uzavřeli jakýsi pakt, otec a dcera proti světu. „Podívej, co jsem našel v lese. Ptáčka z javoru.“

Holčička vzala hračku do ruky. Zlehka se jí dotkla a pak si strčila ptáčkovu hlavu do pusy. Frex se obrnil a čekal, až se nevyhnutelně ozve křupnutí, a užuž se chystal potlačit zklamání

povzdech. Elfaba však hračku nerozkousla. Ocucala hlavu a znovu si ptáčka prohlédla. Ačkoli ho oslintala, přežil.

„Líbí se ti,“ promluvil Frex.

Kývla a prsty prozkoumávala křídla. Hračka ji rozptýlila, takže si ji teď Frex mohl přitáhnout mezi kolena. Rozježenou vousatou bradou se jí zavrtal do vlasů. Voněla jako mýdlo, hořící dřevo a připeklý chléb – šlo o dobrou a zdravou vůni. Zavřel oči. Byl rád, že je doma.

Zimu strávil v opuštěné pastýřské boudě na návětrném svahu Griffonova výběžku. Modlil se a postil, vydával se hluboko do svého nitra a pak zase pryč za hranice těla. A proč ne? Doma pociťoval, jak jím pohrdají lidé v každém koutu stíněného údolí Zlovod. Všichni si spojili potupný příběh Draka času o zkaženém faráři s narozením znetvořeného dítěte. Došli k vlastním závěrům. Vyhýbali se jeho bohoslužbám. Poustevnický život – ačkoli ho žil s přestávkami – považoval jak za pokání, tak i přípravu na něco *jiného*, něco *dalšího* – ale co přesně?

Věděl, že takhle si Melena budoucnost nepředstavovala, když se za něj provdala. Frex měl původně díky svému rodomenu skvělé vyhlídky, že ho povýší na kněze, nebo dokonce později i na biskupa. Vysnil si pro Melenu dokonalý život dámy, která na svátky pořádá slavnostní hostiny a dostává na starost charitativní plesy a církevní čajové dýchánky. Místo toho tu chřadla v nesnadném manželství na chladném stinném břehu jezera. Ve světle ohně ji viděl, jak do pánve s rybou strouhá poslední zvadlou zimní mrkev. Frex tušil, že ji netrápí, když čas od času odchází, protože to znamenalo, že ji alespoň rozveselí, až se bude vracet.

Zatímco se zaobíral těmito myšlenkami, jeho vousy polechtaly Elfabu na krku. Zlomila dřevěnému ptáčkovi křídla a nato je začala cucat jako píšťalku. Vykroutila se mu, odběhla ke skleněnému kotouči, který visel ze střešní římsy, a plácla do něho.

„Přestaň, rozbiješ to!“ okřikl ji otec.

„Ona nemůže rozbít.“ Poutník z Kvadlinu si umyl ruce ve dřezu a přistoupil k němu.

„Zrovna zmrzčila svoji hračku,“ poznamenal Frex a ukázal na zničeného ptáčka.

„Jí líbit se neúplné věci,“ prohlásil Želví srdce. „Myslím. Holčička hrát si lépe s rozbitými.“

Frex tomu moc nerozuměl, ale přikývl. Uvědomoval si, že neslyšel lidský hlas celé měsíce a bude nějakou dobu trvat, než si zase zvykne na společnost. Když se k němu na Griffonův výběžek vyškrábal mladík z hospody v Kamenné Špičce, aby mu doručil zprávu, že tam na něj čeká chuva, aby ji vyzvedl, očividně se domníval, že je Frex nějaký neupravený a vrčící divoch. Frex musel zarecitovat pár veršů z *Oziady*, aby ho přesvědčil, že je člověk. „Země zelené svobody, země nekonečných trav,“ byly jediné řádky, na které si vzpomněl.

„Proč by to nemohla rozbít?“ zeptal se Frex.

„Protože já neudělat to, aby se to rozbít,“ odpověděl Želví srdce. Bez zlého úmyslu se na Frexe usmál. Elfaba cupitala kolem a v ruce držela blyštivé sklo jako hračku. Na nerovný povrch chytala stíny, světlo a odrazy věcí okolo, skoro jako by si hrála.

„Kam cestujete?“ řekl Frex ve stejnou chvíli, kdy se Želví srdce zeptal: „Odkud jste?“

„Z Mlaskalova,“ odpověděl Frex.

„Já myslet všichni Mlaskalové menší než já nebo vy.“

„Venkovani a rolníci jsou,“ souhlasil Frex, „ale všichni s dobrou krví si nějakou výšku do rodiny přes sňatky obstarali. Co vy? Pocházíte z Kvadlinu?“

„Ano,“ potvrdil Kvadlinec. Jeho čisté rusé vlasy mu usychaly ve vzdušnou svatozář. Frex měl radost, že Melena tak velkoryse nabídla náhodnému kolemjdoucímu vodu, aby se umyl.

Možná že už venkovskému životu skutečně přivykla, protože nebesa, Kvadlinci stáli na společenském žebříčku tak nízko, že se pomalu ani nepokládali za lidi.

„Ale já chápat,“ pokračoval Kvadlinec, „Ovvely jsou malý svět. Než já odejít, já neznat kopce, jeden a za ním další a od bodlinaté páteře svět tak veliký. Dálka rozmazaná a moje oči bolet, protože nedokážu vidět. Prosím pána, popsat jeho svět.“

Frex zdvihl klacek. Do hlíny nakreslil vejce položené na stranu. „Učili mě,“ začal, „že vnitřek kruhu je země Oz. Když ho rozdělíme pomocí písmena X,“ rozčtvrtil ovál, „získáme tím koláč rozkrojený na čtyři díly. Nahoře je Gillikin – země plná měst, univerzit a divadel. Podle všeho jde o místo kultury. A průmyslu.“ Posunul klacek po směru hodinových ručiček. „Na východě leží Mlaskalov, tam jsme teď my. Jedná se o zemědělskou oblast, obilnici země Oz, tedy kromě hornatého jihu – tohle šrafování, Tvrdošijné pláne, představují kopce, které jste přešel.“ Zatukal a načmáral klikyháky. „Přímo na jih od středu Oz se nachází Země Kvadlinců. Prý je to pustina – samé močály, půda k ničemu, zamořená brouky a spalujícím ovzduším.“ Želví srdce se při těchto slovech zatvářil zmateně, ale kývnul. „Na západě se rozprostírá země, které lidi říkají Mžouralov. O tom nic moc nevím, snad jen to, že je neobydlený a panují tam sucha.“

„A kolem?“ zeptal se Želví srdce.

„Na severu a západě leží pískovcové pouště, na východě a jihu zas žulové. Dříve se povídalo, že je pouštní vzduch jedovatý, ale šlo jen o běžnou propagandu. Odstrašovali se jí vetřelci z Evu a Quoxu. Půda Mlaskalova je zemědělsky úrodná a lákává a ani území Gillikinu není k zahození. Tady nahoře v Glikku...“ Frex vyšrafoval oblast na severovýchodě, ležící na hranici mezi Gillikinem a Mlaskalovem, „se nachází smaragdové doly a slavné glikkuské kanály. Mám dojem, že se vedou

debaty o tom, jestli Glikkus patří k Mlaskalovu nebo Gillikinu, ale sám názor nemám.“

Želví srdce rukama naznačil prostor nad kresbou v hlíně a protáhl dlaně, jako by se snažil mapu přechíst svrchu. „Ale tady?“ chtěl vědět. „Co je tady?“

Frex přemítal, jestli má na mysli vzduch nad zemí Oz. „Království Bezejmenného boha?“ ujistil se. „Onen svět? Jste unionista?“

„Želví srdce je sklář,“ odpověděl.

„Ptal jsem se na vaše vyznání.“

Želví srdce svěsil hlavu a vyhýbal se jeho pohledu. „Želví srdce nevědět jméno.“

„Nevím jak Kvadlinci,“ nadhodil Frex, kterého ovládla naděje, že získá nového věřícího, „ale většina Gillikinců a Mlaskalů jsou unionisté od dob, kdy vymizelo lurlinské pohanství. Už staletí se po celé zemi Oz nachází chrámy a kaple zasvěcené Bezejmennému. Cožpak v Kvadlinu žádné nejsou?“

„Želví srdce nevědět, jak se to jmenovat,“ řekl.

„Vážení unionisté teď přechází v houfech k víře rozkoše,“ odfrkl si Frex, „nebo dokonce k tikačství, a to se sotva dá pokládat za náboženství. Neosvícení považují v dnešní době za zázrak už cokoli. Starověcí unionističtí mnichové a manišky znali svoje místo ve vesmíru – věděli, že pramen života je příliš velkolepý, abychom ho dokázali pojmenovat. Teď podlézáme každému zatuchlému kouzelníkovi, který se namane. Požitkáři, anarchisti, solipsisti! Každého zajímá jen individuální svoboda a zábava! Jako by snad čáry skrývaly nějakou morální hodnotu! Kouzla, pouliční triky, hlasité bušení, světelné efekty a falešné proměny! Šarlatáni, nabobští zaříkávači mrtvých, vědění z chemikálií a kyttek, za tou habaďůrou stojí samí požitkáři! Šidí lidi falešnými recepty, babskými radami a dětskými čáry máry! Zvedá se mi z toho žaludek.“

Želví srdce odpověděl: „Má Želví srdce přinést vodu, má Želví srdce vás položit?“ Přiložil mu prsty jemné jako telecí kůže ze strany na krk. Frex se zachvěl a uvědomil si, že křičel. Chůva a Melena stály s pánví s rybou tiše ve dveřích.

„To se jen tak říká, není mi špatně,“ ujistil ho Frex, ale dojalo ho, že se o něho cizinec bojí. „Je čas na večeři.“

Navečeřeli se. Elfaba si jídla nevšímala, pouze opečené rybě vydloubla oči a pokusila se je přidělat na svého bezkřídlého ptáčka. Chůva přátelsky reptala na vítr vanoucí od jezera, svoji zimnici, záda a zažívání. Její plynatost byla znát už na metr daleko, takže se Frex odsunul tak nenápadně, jak to jen dovedl, aby neseděl po větru. Skončil na lavici vedle Kvadlinece.

„Pochopil jste to všechno?“ Frex ukázal vidličkou na mapu země Oz.

„Kde Smaragdové město být?“ zeptal se Kvadlinec. Mezi rty mu trčely rybí kůstky.

„Přímo uprostřed,“ odpověděl Frex.

„A tam je Ozma,“ nadhodil Želví srdce.

„Ozma, právoplatná královna země Oz, alespoň tak se to povídá,“ potvrdil Frex. „V našich srdcích však všemu vládne Bezejmenný bůh.“

„Jak moci tvor beze jména vládnout...“ začal Želví srdce.

„Žádná teologie u stolu,“ zanotovala Melena, „to je pravidlo naší domácnosti, kterým se řídíme už od začátku manželství, Želví srdce, a platí dodnes.“

„Já jsem navíc pořád věrná Lurlině.“ Chůva se na Frexe zašklebila. „Starší lidi si to dovolit můžou. Znáš Lurlinu, cizince?“

Želví srdce zavrtěl hlavou.

„Když se nesmíme bavit o teologii, tak to rozhodně platí i pro tenhle naprostý pohanský nesmysl...“ zaprotestoval Frex, ale chůva jako jejich host, který ztrácel sluch, jak se to zrovna hodilo, se nedala.

„Lurlina je vílí královna. Přelétávala nad písečnými pustini-
nami, když vtom si pod sebou všimla zelené skvrnky, ze které
se vyklubala nádherná země Oz. Svěřila ji do péče svojí dceři
Ozmě a slíbila, že se v našich nejtemnějších hodinách vrátí.“

„Pche!“ ozval se Frex.

„Na mě nikdo žádný *pche* dělat nebude,“ odfrkla si chůva.
„Mám nárok na svoji víru stejně jako ty, Frexspare Zbožný.
A na rozdíl od tebe mě ta moje alespoň nepřivádí do malérů.“

„Chůvo, ovládej se,“ napomenula ji Melena, která si vše na-
rámně užívala.

„To jsou řeči,“ pokračoval Frex. „Ozma sídlí ve Smaragdo-
vém městě a každý, kdo ji kdy potkal nebo viděl její obrazy,
hned pozná, že pochází z Gillikinu. Má jejich široké čelo, me-
zírku mezi předními zuby, hlavu plnou blondatých kudrn, ná-
ladovou povahu – výkyvy, které obvykle končí hněvem. Tím
vším se totiž Gillikinci vyznačují. Meleno, ty jsi ji viděla, pověz
mu to.“

„No, má svoje osobité kouzlo,“ přiznala Melena.

„Dcera vílí královny?“ optal se Želví srdce.

„Další nesmysl,“ prohlásil Frex.

„Žádný nesmysl!“ vyštěkla chůva.

„Lidi věří, že se rodí sama ze sebe, zas a znova jako pfénix,“
vysmíval se Frex. „Pche a ještě jednou, pche! Uběhlo tři sta let
a s nimi i vláda velmi různých Ozem. Měli jsme tu Ozmu Ulha-
nou, zanícenou manišku, která svoje usnesení spouštěla lidem
v kbelíku z nejvyšší věže kláštera. Ta byla šílená jako hovnivál.
Ozma Bojovnice zase dobyla Glikkus, alespoň na nějakou do-
bu. Zrekvírovala odtamtud smaragdy a nechala jimi vyzdo-
bit Smaragdové město. Ozma Knihovnice nedělala celý život
nic jiného, než že studovala rodokmeny. Pak tu byla Ozma Stě-
ží milovaná, která chovala lasice hranostaj. Aby postavila cestu
ze žlutých cihel, napařila farmářům neuvěřitelně vysoké daně.

Dodnes se potýkají s tím, aby ji dokončili, a já povídám, bůh s nimi.“

„Kdo je Ozma teď?“ chtěl vědět Želví srdce.

„Popravdě jsem měla to potěšení setkat se s poslední Ozmou během plesové sezony ve Smaragdovém městě – můj dědeček, Jeho Eminence Thropp, tam vlastnil dům. Když mi bylo patnáct, zavítala jsem tu zimu poprvé do společnosti. Vládla Ozma Žlučovitá. Říkalo se jí tak, protože ji trápily žaludeční potíže. Ačkoli byla tlustá jako jezerní narval, nesmírně jí to slušelo. Viděla jsem ji s jejím manželem Pastoriem na Festivalu melodie a melancholie země Oz.“

„Už není královna?“ zeptal se zmateně Želví srdce.

„Zemřela na nějakou nehodu s jedem na krysy,“ vysvětlil Frex.

„Zemřela,“ ozvala se chůva, „nebo se její duše přemístila do její dcery, Ozmy Tippetariové.“

„Současná Ozma je stejně stará jako Elfaba,“ řekla Melena, „takže její otec Pastorius zatím vládne za ni. Ten dobrý muž bude spravovat Oz, dokud Ozma nedospěje a nenastoupí na trůn.“

Želví srdce potřásl hlavou. Frexovi vadilo, že strávili tolik času debatou o pozemském panovníkovi a vůbec se nedostali k tomu nadpozemskému. Chůvu přepadla další vlna plynatosti, která zamrzela všechny především kvůli jejich schopnosti cítit.

Ačkoli se Frex rozčiloval, byl rád, že je doma. Díky Melenině kráse – zdálo se mu, jako by dnes večer téměř zářila ve světle zapadajícího slunce – a díky Želvímu srdci, který ho překvapil a nyní se spokojeně usmíval vedle něj. Možná také díky tomu, že v Želvím srdci našel náboženskou nicotu, kterou považoval za přitažlivou výzvu nebo téměř za pokušení.

„V jeskyni v podzemí Oz se pak skrývá drak,“ vykládala zrovna chůva Želvímu srdci. „Z jeho snu vzešel svět, a až se probudí, sám ho pak spálí.“

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Čarodějka.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.